

PROSPEKT

The logo for LURA d.d. features the word "LURA" in a large, bold, blue sans-serif font. To its right, "d.d." is written in a smaller, grey sans-serif font. The entire logo is set against a light yellow rectangular background.

Uvrštenje svih dionica izdavatelja LURA prehrambena industrija dioničko društvo u Kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze d.d.

- Ukupan broj dionica LURE sastoji se od 3.000.000 redovnih dionica oznake LURA-R-A
- Zahtjev za uvrštenje svih dionica LURE nominalne vrijednosti 100 kn svaka u Kotaciju javnih dioničkih društva bit će podnesen Zagrebačkoj burzi d.d. nakon odobrenja Prospekta od strane Komisije za vrijednosne papire RH.
- Dionice LURE uključene su u Usluge Depozitorija i Usluge prijeboja i namire pod ISIN oznakom HRLURARA0003 u Središnjoj depozitarnoj agenciji, Zagreb, Ksaver 200.
- Početak trgovanja dionicama LURE u Kotaciji javnih dioničkih društava očekuje se 17. srpnja 2003. godine.

Savjetnik pri uvrštenju

Zagreb, lipanj 2003.

Društvo LURA prehrambena industrija d.d. ("LURA") prihvaća odgovornost za sadržaj ovog prospekta. Prema uvjerenju, svim saznanjima i podacima kojima LURA raspolaže, podaci iz ovog prospekta čine cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka i financijskog položaja LURE te nijedna činjenica koja bi mogla utjecati na potpunost i istinitost ovog prospekta prema najboljem saznanju LURE nije izostavljena.

U skladu s Člankom 114, stavak 3, Zakona o tržištu vrijednosnih papira (NN 84/02), javno dioničko društvo dužno je prilikom uvrštenja dionica u kotaciju javnih dioničkih društava objaviti skraćeni prospekt. Sukladno tome LURA je podnijela zahtjev za odobrenje prospekta Komisiji za vrijednosne papire, koji je odobren 10. srpnja 2003. godine.

Nitko nije ovlašten davati podatke i izjave u vezi s uvrštenjem dionica LURE u Kotaciju javnih dioničkih društava, a koji nisu sadržani u ovom prospektu. Ako bi se takvi podaci ili izjave dali, na njih se ne smije osloniti kao na podatke i izjave čije je objavljivanje odobrila LURA kao Društvo ili Privredna banka Zagreb d.d. ("Privredna banka Zagreb") kao Savjetnik pri uvrštenju. Nikakva jamstva, izričita ili implicitna, nisu dana od strane Privredne banke Zagreb za istinitost i potpunost takvih podataka. Također, ništa iz ovog prospekta ne smije se smatrati jamstvom Privredne banke Zagreb. Izdavanje ovog prospekta ne implicira da se okolnosti vezane uz LURU nisu izmijenile od datuma izdavanja ovog prospekta.

Ovaj prospekt ne smije se smatrati preporukom za kupnju ili ponudom za prodaju dionica LURE od strane ili za račun LURE, Privredne banke Zagreb ili od strane ili za račun druge osobe koja je s njima povezana, njihovih povezanih društava ili predstavnika u bilo kojoj zemlji u kojoj je davanje takvih ponuda ili poziva od strane takvih osoba protuzakonito.

Svaki ulagatelj koji razmatra kupnju dionica LURE upućuje se na vlastitu ocjenu i prosudbu financijskog položaja LURE.

Ako drugačije nije navedeno, sve godišnje informacije, uključujući informacije o financijskim izvješćima, temelje se na kalendarskim godinama. Brojevi u prospektu su zaokruživani; prema tome, brojevi prikazani za istu vrstu informacije mogu varirati i zbrojevi možda nisu aritmetički agregati. Upućivanje u ovom dokumentu na "EUR" označava euro, "USD" američki dolar, a "kn" hrvatske kune.

SADRŽAJ

1 SAŽETAK	4
2 PREHRAMBENA INDUSTRIJA	7
3 ČIMBENICI RIZIKA	11
3.1 Rizici industrije i okruženja.....	11
3.2 Tržišni rizici.....	11
3.3 Rizici prodaje	12
3.4 Tehnološki rizici.....	12
3.5 Rizici proizvoda.....	12
3.6 Upravljački i kadrovski rizici	13
3.7 Tečajni rizici.....	13
3.8 Hrvatsko tržište vrijednosnih papira	13
4 OPIS LURE	15
4.1 Povijest i razvoj LURE.....	15
4.2 Strategija LURE	16
4.3 Organizacija	18
4.4 Struktura Grupe LURA.....	18
4.5 Prodaja i marketing.....	19
4.6 Mlijeko - osnovna sirovinaska baza	24
4.7 Analiza obrtnog kapitala.....	26
4.8 Kapitalna ulaganja	28
4.9 Isplaćene dividende.....	30
4.10 Upravljanje	31
4.11 Zaposlenici	35
4.12 Zaštita okoliša.....	36
4.13 Sudski postupci i utjecaj ostalih ugovora na poslovanje	37
5 STRUKTURA KAPITALA I UKUPNA ZADUŽENOST	39
6 VLASNIČKA STRUKTURA	40
7 SAŽETAK STATUTA	41
8 OSVRT MENADŽMENTA NA FINANCIJSKI REZULTAT OSTVAREN U 2002. GODINI	44
9 REVIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA GRUPE LURA I LURE d.d. ZA 2002. ...	46
10 OPOREZIVANJE	78
11 OPĆE INFORMACIJE	80
12 POTPISNICI PROSPEKTA	82
13 SUDIONICI UVRŠTENJA DIONICA LURE	83

1 SAŽETAK

Osnovni podaci o LURI

TVRTKA:	LURA prehrambena industrija dioničko društvo
REGISTARSKI SUD:	Trgovački sud u Zagrebu; poslovni broj upisa Tt – 99/3519 – 2
MATIČNI BROJ SUBJEKTA:	080307619
SJEDIŠTE:	Zagreb, Ulica grada Vukovara 271
PRAVNI OBLIK:	Dioničko društvo
TEMELJNI KAPITAL:	300.000.000,00 kuna
VLASNIČKA STRUKTURA:	91,35% Luka Rajić; 8,65% mali dioničari
REVIZOR:	PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb PricewaterhouseCoopers, Cambridge
DATUM OSNIVANJA:	02. kolovoza 1999. godine

LURA je upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu 02. kolovoza 1999. godine pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 080307619, i poslovnim brojem upisa Tt – 99/3519 – 2.

Sukladno Obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u Državnog zavoda za statistiku KLASA: 951-03/99-01/01, URBROJ: 555-04-07-99-01, od 02. kolovoza 1999. godine, matični broj LURE je 1454935.

Povijest i razvoj LURE

LURA prehrambena industrija, dioničko društvo osnovano je 02. kolovoza 1999. godine u postupku spajanja četiri trgovačka društva i to: DUKAT d.d., SIRELA d.d., MLJEKARA d.d. Zadar i LURA GROUP d.o.o. Time je stvorena jedna od najvećih prehrambenih kompanija u Hrvatskoj s fokusom na proizvodnju mlijeka i mliječnih proizvoda, zasnovanoj na dugoj tradiciji kompanija iz kojih je nastala.

U funkciji ostvarivanja zacrtanih strateških smjernica o prerastanju u regionalnu prehrambenu kompaniju u ožujku 2001. godine osnovano je poduzeće LURA-PIĆA koje kupuje imovinu Badel Bap-a u stečaju. Ostvarenom akvizicijom LURA je uz proizvodnju bezalkoholnih pića i napitaka, stekla i licencu za punjenje i distribuciju proizvoda PepsiCo. 02. siječnja 2003. godine izvršeno je pripajanje LURA-PIĆA LURI.

U prosincu 2002. godine akvizicijom i kupnjom većinskog udjela Slobode d.d. tvornice, kekša i kruha iz Osijeka omogućen je ulaz LURE i u segment konditorske i pekarske industrije.

Danas Grupa LURA (Lura d.d. i povezana poduzeća: Lura d.o.o. Ilidža, Lura d.o.o. Trzin, Lura Mljekara d.o.o. Livno, Sloboda d.d. Osijek i Ralu d.o.o. Zagreb) ima oko 3.000 zaposlenih, a u proteklih pet godina u kompaniju je investirano više od 650 milijuna kuna, od toga najviše u razvoj proizvodnje i tehnologije, distribuciju i zaštitu okoliša. Kontinuiranim osuvremenjivanjem proizvodnih pogona, LURINE tvornice su među najmodernijim pogonima u ovom dijelu Europe.

Strateške odrednice LURE

Sukladno usvojenoj viziji, a u cilju stalnog povećavanja vrijednosti dioničke glavnice, LURA u razdoblju do 2005. godine ima za cilj prerasti u regionalnu prehrambenu kompaniju. U cilju smanjivanja poslovnog rizika povezanog s regionalnom orijentacijom gotovo isključivo na jednu poslovnu djelatnost (proizvodnja mlijeka i mliječnih proizvoda), LURA svoje poslovanje temelji na još dva poslovna područja (bezalkoholna pića i napici te konditorsko-pekarski proizvodi).

Ciljeve u sva tri prethodno navedena poslovna područja LURA će ostvariti temeljem organskog i mehaničkog rasta. Za razliku od organskog rasta kroz ekspanziju poslovanja i rast prodaje u svim trima poslovnim djelatnostima, mehanički rast podrazumijeva nove akvizicije. Akvizicije izvan granica Republike Hrvatske bit će orijentirane isključivo na područje mljekarstva, dok će akvizicije na domaćem tržištu biti u funkciji daljnjeg povećavanja tržišnih udjela i rasta u domeni bezalkoholnih pića i napitaka, odnosno konditorsko-pekarskih proizvoda.

Može se istaknuti da će u cilju ostvarivanja zacrtanih ciljeva vlastitog rasta i razvoja LURA razmatrati oportunitost ulaska u strateške saveze s uglednim domaćim i stranim kompanijama.

Dionice, pravo glasa i dividenda

Temeljni kapital LURE iznosi 300.000.000,00 kuna i podijeljen je na 3.000.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 100,00 kuna. Dionice glase na ime i imaju oznaku emisije "A". Izdane su u nematerijaliziranom obliku i pohranjene su u depozitoriju Središnje depozitarne agencije pod oznakom LURA-R-A.

Svaka dionica daje svom imatelju pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini LURE. Tijekom 2002. godine nije bilo objavljenih ni isplaćenih dividendi, dok je tijekom 2001. godine ista bila isplaćena vlasnicima dionica u iznosu od 26,90 kuna po dionici.

Odabrani financijski podaci (konsolidirani)

Pozicija	tis. kn		
	2000.	2001.	2002.
Bilanca			
Ukupna imovina	1.020.132	1.160.620	1.323.424
Kapital i rezerve	602.414	621.856	632.656
Račun dobiti i gubitka			
Poslovni prihod	1.422.360	1.689.425	1.725.339
Prodaja	1.388.696	1.636.736	1.674.575
Dobit prije poreza, kamata i amortizacije (EBITDA)	227.171	259.374	175.671
Dobit prije poreza i kamata (EBIT)	114.617	138.516	46.936
Neto dobit	73.555	100.432	10.480
Broj izdanih dionica	3.000.000	3.000.000	3.000.000

Izvor: LURA

Napomena: podaci za 2002. godinu uključuju konsolidaciju sa Slobodom samo na razini bilance.

Revizor

Revizor financijskih izvješća LURE je društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o. za reviziju i konzalting. Društvo je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS) 080238978. Sjedište društva nalazi se u Zagrebu, Alexandra von Humboldta 4.

Uz navedenog revizora, reviziju financijskih izvješća LURE obavlja i PricewaterhouseCoopers, Abacus House, Castle Park, Cambridge.

Uvrštenje u Kotaciju javnih dioničkih društava na organiziranom tržištu kapitala

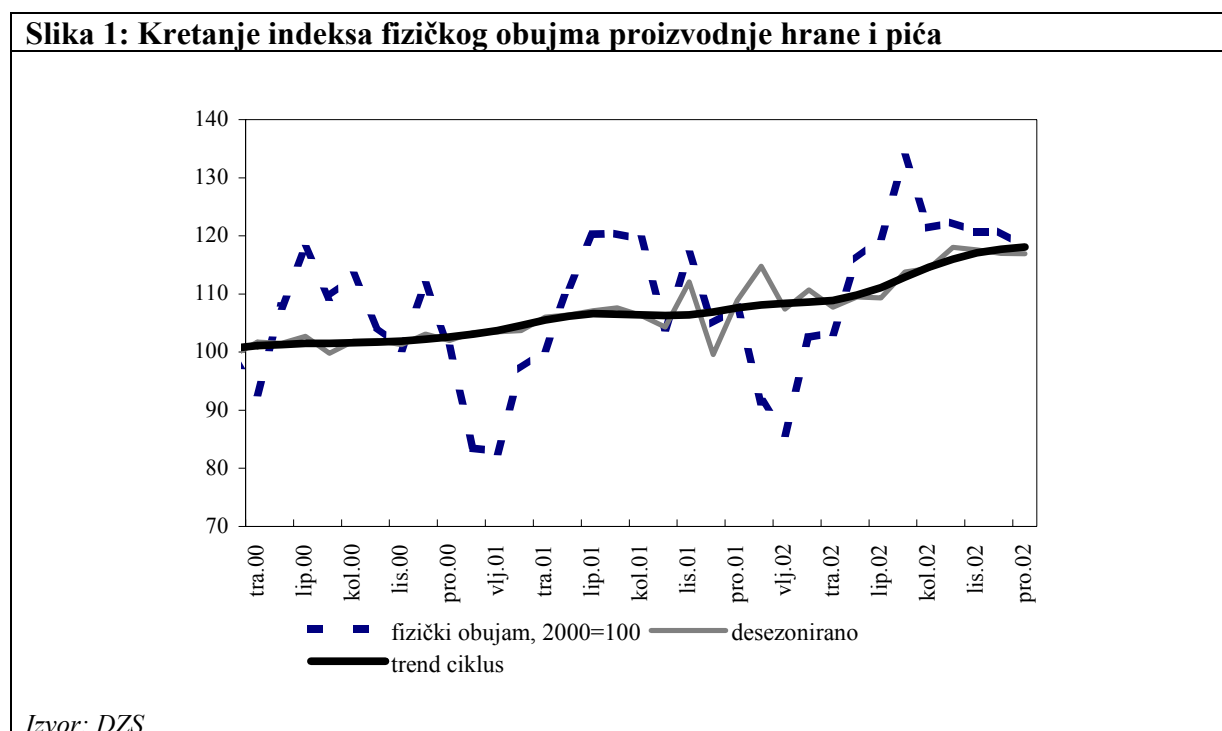
Uprava LURE donijela je, 27. svibnja 2003. godine odluku o uvrštenju dionica LURE prehrambene industrije d.d. u Kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze d.d.

Sukladno čl. 114. Zakona o tržištu vrijednosnih papira (NN br. 84/02) bit će podnesen zahtjev za uvrštenje svih dionica LURE u Kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze d.d. Savjetnik pri uvrštenju je Privredna banka Zagreb d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Račkoga 6.

2 PREHRAMBENA INDUSTRIJA

Ukupna industrijska proizvodnja u 2002. godini veća je za 5,4 % od proizvodnje u 2001. godini. Proizvodnja prerađivačke industrije, koja u ukupnoj industrijskoj proizvodnji sudjeluje s 83,33%, u istom razdoblju porasla je za 5,2%. Pozitivan trend također je zabilježen i u proizvodnji hrane i pića gdje je proizvodnja porasla 6,8%.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u usporedbi s veljačom prošle godine, fizički obujam proizvodnje u veljači ove godine, veći je za 9,2%, a u prva dva mjeseca ove godine u odnosu na prva dva mjeseca 2002. godine 5,1%. Takva kretanja pridonose uzlaznom trendu koji traje već nekoliko mjeseci.

Rast proizvođačkih cijena hrane i pića u 2001. i 2002. godini veći je od rasta cijena ukupne industrijske proizvodnje i prerađivačke industrije. To, za razliku od 2000. godine, kad je situacija bila obrnuta, ukazuje na poboljšanje relativnog položaja ove grane.

Tablica 1: Stopa rasta proizvođačkih cijena (u %, u odnosu na prošlu godinu)

	1999.	2000.	2001.	2002.
Proizvodnja hrane i pića	3,4	3,3	4,9	1,6
Prerađivačka industrija	1,9	7,6	3,7	-0,6
Ukupno industrijska proizvodnja	2,6	9,7	3,6	-0,4

Izvor: DZS

U prerađivačkoj industriji je u siječnju ove godine bila zaposlena četvrtina od ukupnog broja zaposlenih u RH. Proizvodnja hrane i pića su djelatnosti koje, u usporedbi s drugim granama prerađivačke industrije u Hrvatskoj, zapošljavaju najviše djelatnika - oko 43.900 ljudi ili 4,15% od ukupnog broja zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

U 2001. godini hrvatsko gospodarstvo je ostvarilo 13,4% veći ukupan prihod u odnosu na 2000. godinu. Udio prerađivačke industrije stabilizirao se na razini od oko 31%.

Tablica 2: Pokazatelji veličine i važnosti grane proizvodnje hrane i pića u prerađivačkoj industriji (u %)

	1999.	2000.	2001.
Udio u ukupnom prihodu poduzetnika RH	7,04	6,79	6,53
Udio u ukupnom prihodu prerađivačke industrije	22,37	21,14	20,88
Udio dobiti u dobiti prerađivačke industrije	18,49	18,35	17,06
Udio gubitka u gubitku prerađivačke industrije	14,81	25,03	14,23
Udio zaposlenih u ukupnom broju zaposlenih	4,12	4,22	4,15

Izvor: DZS, ZAP

Prehrambena industrija, odnosno industrija hrane i pića, u bruto dodanoj vrijednosti prerađivačke industrije Hrvatske sudjeluje sa preko 20%. Proizvodnja hrane i pića izgubila je na značaju mjereno udjelom u ukupnom prihodu poduzetnika i mjereno udjelom u ukupnom prihodu prerađivačke industrije koji je smanjen sa 21,14% u 2000. godini na 20,88% u 2001. godini. Udio grane u dobiti prerađivačke industrije u posljednje 3 godine je također pao na razinu od 17%.

U posljednjoj godini zabilježeno je značajno smanjenje učešća industrije hrane i pića u ukupnom gubitku prerađivačke industrije. Očigledno, u grani je prisutno sve veće raslojavanje u uspješnosti poduzeća. Sljedeća tablica prikazuje deset najvećih poduzeća u industriji hrane i pića u 2001. godini po ukupnom prihodu.

Tablica 3: Deset najvećih poduzeća u RH u industriji hrane i pića u 2001. godini mjereno po ukupnom prihodu

R. br.	Ime poduzeća	Ukupan prihod		Neto dobit		ROE u %		
		Rang u 2000.	2001.	% rasta prihoda	2001.	% rasta dobiti	2001.	2000.
1	Vindija d.d.	1	1.897.313	21,74	21.049	20,43	6,7	11,4
2	Podravka prehrambena industrija d.d.	2	1.583.875	4,66	36.275	24,28	1,9	1,5
3	Lura prehrambena industrija d.d.	3	1.512.948	10,41	101.622	25,88	16,1	13,2
4	Coca-Cola Beverages Hrvatska d.d.	4	883.856	1,68	84.169	27,71	13,6	9,2
5	Zagrebačka pivovara d.d.	7	771.365	19,30	214.494	43,55	39,5	31,8
6	Kraš d.d.	5	736.755	-2,61	39.807	-48,36	5,7	11,4
7	Franck d.d.	8	593.390	4,84	59.860	-2,31	12,7	13,7
8	Ledo d.d.	9	547.628	-2,20	28.364	6,00	11,4	11,9
9	Zvijezda d.d.	6	523.221	-21,68	11.917	-76,89	3,0	13,3
10	Jamnica d.d.	10	463.679	12,06	52.314	111,16	23,2	14,6

Izvor: Privredni Vjesnik i ZAP: "400 najvećih hrvatskih tvrtki"

Udio prihoda 10 najvećih poduzeća u grani u ukupnom prihodu grane iznosio je 46% u 2001. godini (2000. - 44%, a 1999. - 47%), dok je njihov udio u dobiti grane iznosio 66% (2000. - 62%, a 1999. - 65%).

Tablica 4: Prihodi i rashodi u grani proizvodnje hrane i pića

			<i>mil. kn</i>
	2000.	2001.	%-tna promjena 2001./2000.
Ukupni prihodi	20.542,33	22.425,46	9,17
Ukupni rashodi	20.690,79	21.731,50	5,03
Dobit nakon poreza	984,12	1.115,77	13,38
Gubitak nakon poreza	1.342,26	657,44	-51,02
Neto dobit (+)/gubitak (-)	-358,14	458,33	-
Omjer gubitka i dobiti	1,36	0,59	-56,80

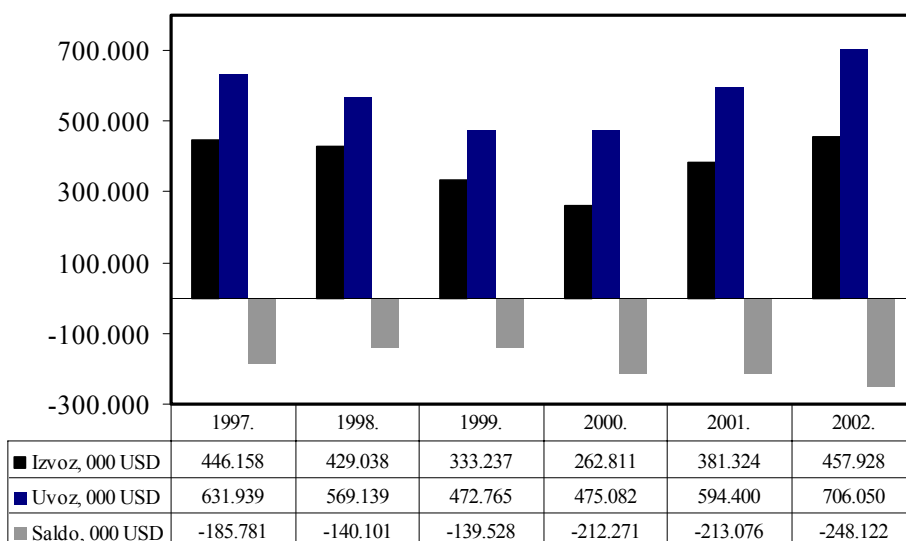
Neto dobitak/gubitak je izračunat kao razlika između agregatne dobiti i gubitka

Izvor: ZAP

U 1999. i 2000. godini grana proizvodnje hrane i pića bilježila je veće rashode nego prihode. U 2001. godini ostvaren je pozitivan pomak u odnosu na rezultate prethodne godine u području proizvodnje hrane i pića. Grana je napokon ostvarila pozitivan konačan rezultat, s razlikom ukupnih prihoda i ukupnih rashoda od 458,33 milijuna kuna.

Republika Hrvatska je, unatoč znatnim proizvodnim potencijalima, neto uvoznik hrane. Tijekom 2001. i 2002. godine dolarska vrijednost izvoza proizvodnje hrane i pića bilježi brže stope rasta od uvoza. No, s obzirom na valutnu strukturu uvoza tj. izvoza proširen je negativni saldo platne bilance.

Najvažnija izvozna odredišta su tržišta susjednih zemalja, posebno Bosne i Hercegovine, Slovenije te Srbije i Crne Gore, a značajni izvozni proizvodi su Vegeta, juhe i pripravci za juhe, konditorski proizvodi, riblje konzerve, konzerve od goveđeg mesa, jaka alkoholna pića i pivo. Uvoze se uljane pogače, mlijeko, meso, žvakaće gume, bezalkoholna pića, slad i dr. Uvoz i izvoz u proizvodnji hrane i pića prikazan je na sljedećoj slici.

Slika 2: Izvoz i uvoz u proizvodnji hrane i pića, u 000 USD

Izvor: DZS

Ključni parametri u razmatranju uspješnosti prehrambenih kompanija s obzirom na spomenute trendove su:

- sposobnost organskog rasta
- veličina (veličina tržišnih udjela na ključnim tržištima)
- međunarodna izloženost
- kontrola nad distribucijom
- postizanje efikasnosti.

Prema raznim istraživanjima prehrambena industrija je grana koja pokazuje velike mogućnosti rasta.

3 ČIMBENICI RIZIKA

3.1 Rizici industrije i okruženja

LURA je hrvatska kompanija koja ima organiziranu proizvodnju u Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini. Također, LURA ima društva za prodaju i distribuciju u Bosni i Hercegovini i Sloveniji koja su u ovom trenutku i njena glavna izvozna tržišta. Znatan dio tehnologije i repromaterijala za proizvodnju uvozi se iz inozemstva, uglavnom iz zemalja zapadne i središnje Europe. Republika Hrvatska ima stabilne odnose sa zemljama iz kojih se uvozi i u koje LURA izvozi. Hrvatska je članica WTO-a i od nedavno CEFTA-e, što otvara mogućnosti jače suradnje sa susjednim zemljama i zemljama regije na čija se tržišta LURA želi proširiti. Procjenjuje se stoga da okruženje s aspekta političke stabilnosti i suradnje nije rizično.

3.2 Tržišni rizici

Proizvodnja mliječnih proizvoda je saturirani gospodarski segment u kojem se ne očekuju brze i velike promjene u tehnologiji. Istovremeno, rast tržišta mliječnih proizvoda u regiji očekuje se po stopi nešto višoj od rasta društvenog bruto proizvoda (4-7%) zbog još uvijek niske razine potrošnje po stanovniku u odnosu na razvijene europske zemlje.

LURA drži cca 41% udjela na hrvatskom tržištu prehrambenih proizvoda iz mljekarskog segmenta i to od 60% u namazima, koji su visoko profitabilni proizvodi, do 19,5% u tvrdim sirevima. Temeljni rizik sastoji se u održavanju ovih relativno visokih udjela na tržištu. Dodatni čimbenik rizika očuvanja LURINE pozicije na tržištu je i uvoz polutvrdog i ostalih vrsta sireva, koji su niže cjenovno pozicionirani. Ministarstvo Gospodarstva pokrenulo je aktivnosti glede zaštite od prekomjernog uvoza visoko subvencioniranih sireva iz Europske Unije.

U odnosu na konkurenciju prednosti LURE u mljekarskom segmentu su dovoljno obuhvatan portfolio proizvoda sastavljen od kvalitetnih generičkih proizvoda, a isto tako i od kvalitetnih brendiranih "value added" proizvoda koji su generatori profita. Od osobite je važnosti visoko razvijena svijest potrošača za krovne robne marke DUKAT i SIRELA.

U segmentu bezalkoholnih pića (promatrano bez vode) LURA drži oko 10% tržišnog udjela u rasponu od 35% udjela u mirnim pićima, do 6% udjela na tržištu s gaziranim pićima vlastitih robnih marki i 4% s asortimanom PEPSI. Cilj je postizanje tržišnog udjela od oko 17% u ukupnom asortimanu do 2005. godine. Rizici za postizanje tih ciljeva su uglavnom u velikoj konkurenciji domaćih i uvoznih bezalkoholnih pića. Veliki trgovački lanci plasiraju na tržište vlastite robne marke, koje smanjuju prostor na policama za ostale, pa i LURINE robne marke.

Cilj razvoja u srednjoročnom razdoblju je izlazak i pozicioniranje na ostala tržišta u regiji, uz prisutnost rizika konkurencije proizvođača koji imaju organiziranu proizvodnju u tim zemljama.

Na temelju tržišne pozicije u Hrvatskoj i susjednim zemljama, postavljene strategije u smislu širenja (akvizicijama) na tržišta regije, te raspoloživog znanja, iskustva i resursa, LURA će moći uspješno prevladati postojeće i potencijalne rizike u segmentu svoje tržišne pozicije.

3.3 Rizici prodaje

Rizici vezani uz poziciju LURE na tržištu povezani su i s rizicima prodaje proizvoda. Već nekoliko godina traje proces restrukturiranja maloprodaje u Hrvatskoj, što utječe na smanjenje broja malih kupaca i povećanje broja velikih ključnih kupaca.

Rizici u poslovanju s velikim kupcima vežu se za pritisak na uvjete prodaje (povećani troškovi plasmana i produljeni rokovi naplate) i cijene. Na policama velikih kupaca, osobito inozemnih trgovačkih lanaca pozicioniraju se proizvodi sve većeg broja proizvođača različitih cjenovnih kategorija. Time se povećavaju troškovi prodaje, troškovi zakupa mjesta i prezentiranja proizvoda na policama. S druge strane, ukupno manji broj kupaca s većim udjelom prodaje ne znači nužno smanjenje troškova distribucije stoga što veliki kupci imaju više dostavnih mjesta sa često vrlo specifičnim zahtjevima dostave.

Rizike pritiska na prodajne cijene, uvjete prodaje i troškove prodaje LURA ne može izbjeći, ali može ublažiti njihov utjecaj na poslovne rezultate smanjivanjem ostalih troškova po jedinici proizvoda i povećavanjem troškova promidžbe za što ima dovoljno znanja i prostora. U suradnji s konzultantima započet je projekt učinkovitog upravljanja troškovima u opskrbi proizvoda, s ciljem smanjivanja istih u strukturi troškova proizvoda.

Prodaja proizvoda LURE u inozemstvu za sada je fokusirana na tri tržišta:

- tržište Bosne i Hercegovine,
- tržište Slovenije i
- tržište Crne Gore.

Organizacija prodaje na navedenim tržištima organizirana je putem vlastite prodaje i distribucije, a u postupku otvaranja su poduzeća u Srbiji i Crnoj Gori.

3.4 Tehnološki rizici

LURA raspolaže s proizvodnim kapacitetima starim cca 5-8 godina u mljekarskom segmentu dok su u segmentu proizvodnje bezalkoholnih pića proizvodni kapaciteti stari 6-8 godina. S obzirom da LURINI proizvodi pripadaju grupi prehrambenih proizvoda, uspostavljen je sustav preventivnog održavanja proizvodnih kapaciteta kojim se postiže odgovarajući stupanj pouzdanosti za održanje kvalitete. Također, važno je naglasiti da se u razvoj tehnologije svake godine izdvajaju značajna financijska sredstva, što je vidljivo iz pregleda značajnijih kapitalnih ulaganja.

3.5 Rizici proizvoda

3.5.1 Rizici razvoja proizvoda

Organski rast LURE temelji se na kretanju tržišnih udjela kako je navedeno, te razvoju novih proizvoda i njihovom uspješnom uvođenju na tržište. Strateški se LURA nastoji dalje profilirati u "value added" segmentu (funkcionalna, organska, bio hrana, te segment "convenience & indulgence"), inoviranjem postojećih proizvoda, lansiranjem novih proizvoda, te ulaskom u nove kategorije potrošnje (gotova hrana i "snacks"), zadržavajući pri

tome dosadašnju bitnu karakteristiku LURE – predvodnika novih trendova i razvoja novih segmenata potrošnje. LURA planira tijekom 2003. godine lansirati 40-tak novih proizvoda, koji u segmentu mlijeka i mliječnih proizvoda sudjeluju u planiranoj prodaji 2003. godine s 7,5% dok u segmentu pića njihov udio iznosi 4,7%. Procjenjuje se da LURA ima vlastite resurse znanja i sredstva, kojima bi mogla promišljenim nastupom na tržištu, odgovarajućim promidžbenim kampanjama i pravovremenim investicijskim ulaganjima u potpunosti eliminirati ovaj rizik.

3.5.2 Rizici osnovne sirovine

Značajan poslovni rizik LURE u segmentu proizvodnje mljekarskih proizvoda je nabava osnovne sirovine. Sirovo se mlijeko prikuplja od cca 28.000 kooperanata - individualnih proizvođača kategoriziranih u nekoliko grupa ovisno o količini i kvaliteti mlijeka koje isporučuju. Iz tog izvora zadovoljava se 95% potreba za sirovinom, dok se preostali dio uvozi sa europskog tržišta i to samo tijekom povećanja potrošnje u turističkoj sezoni. LURA otkupljuje cca 200-230 mil. litara sirovog mlijeka ili cca 50% proizvedenog mlijeka u Hrvatskoj.

Politikom suradnje i kooperacije te permanentne edukacije robnih proizvođača sirovog mlijeka LURA utječe na poboljšanje kvalitete otkupljenog mlijeka, te promišljenom politikom prema robnim proizvođačima djeluje u pravcu okrupnjavanja poljoprivrednih gospodarstava.

3.6 Upravljački i kadrovski rizici

Poslovni uspjesi LURE u velikoj se mjeri temelje na stručnom i iskusnom menadžmentu visoko motiviranom za postizanje iznimnih rezultata. U posljednjih nekoliko godina LURA je zaposlila osobito kvalitetne stručnjake, te se nastavlja trend okupljanja najboljih stručnjaka svih profila i menadžerskih znanja. Permanentno se ulaže u podizanje razine znanja menadžmenta i zaposlenika, te se ne procjenjuje postojanje većih rizika u toj sferi.

3.7 Tečajni rizici

Rizik utjecaja kretanja tečaja kune uglavnom prema EUR-u proizlazi iz činjenice da LURIN uvoz nije u potpunosti pokriven izvozom. S obzirom na raspoloživost financijskih instrumenata, djeluje se na smanjenje ovog rizika.

3.8 Hrvatsko tržište vrijednosnih papira

Tržište vrijednosnih papira u Hrvatskoj znatno je manje, manje likvidno i bitno nestabilnije od etabliranih tržišta vrijednosnih papira, poput onih u SAD-u i Europskoj Uniji. Na mali broj izdavatelja otpada nesrazmjerno velik postotak tržišne kapitalizacije i prometa, što rezultira povećanjem volatilnosti cijena na hrvatskom tržištu vrijednosnih papira.

Ukupan promet tijekom 2002. godine na Zagrebačkoj burzi iznosio je 5.879 mil. kn i predstavlja znatno povećanje od 249% u odnosu na 2001. godinu. Međutim, u strukturi prometa vrijednosnim papirima dominiraju dužnički vrijednosni papiri, koji su u ukupnom

prometu u 2002. godini sudjelovali sa 80%. Prosječni dnevni promet vrijednosnim papirima na Zagrebačkoj burzi iznosio je 23,7 mil. kn. Na Varaždinskoj burzi ukupan promet u 2002. godini iznosio je 1.363,6 mil. kn.

U kratkoročnome segmentu, investitori u Hrvatskoj mogu ulagati u 3 različita vrijednosna papira - Trezorske zapise Ministarstva financija RH, Blagajničke zapise HNB-a i Komercijalne zapise Podravke, Plive, Belišća i Jadranke iz Maloga Lošinja. Ukupno je, u zadnjih godinu dana, izdano 14 tranši komercijalnih zapisa. Trenutno na tržištu su aktivne tri tranše komercijalnih zapisa Podravke, dvije Plive, dvije Belišća i jedna Jadranke u ukupnom nominalnom izdanju od 480 milijuna kuna.

Ulaganje u dionice, kako LURE tako i bilo kojeg drugog poduzeća u Hrvatskoj ili svijetu, predstavlja potencijalni rizik za ulagatelja. Ulagatelju se ne jamči nikakav prinos, štoviše uslijed različitih faktora (odnos ponude i potražnje za dionicama, negativne vijesti iz same kompanije ili industrije te negativni trendovi na svjetskim i lokalnom tržištu kapitala) ulagatelj može ostvariti i gubitke uslijed pada vrijednosti dionice.

4 OPIS LURE

4.1 Povijest i razvoj LURE

LURA je nastala 02. kolovoza 1999. godine spajanjem Dukata d.d., Sirele d.d. i Mljekare d.d. Zadar zajedno s Lura grupom d.o.o. u jedinstvenu pravnu osobu. Iako je LURA mlada kompanija, u povijest poduzeća iz kojih je nastala ugrađena je dugogodišnja tradicija prerade mlijeka, jedne od njenih današnjih glavnih djelatnosti.

Tradicija mljekarstva započeta je prije 90-ak godina (1912. godine) osnivanjem Gradske mljekare, privatnog poduzeća za promet mlijekom, sirevima i maslacem. Po završetku II. Svjetskog rata grad Zagreb je imao tri mljekarska pogona koji se 1948. godine objedinjuju u jedinstvenu mljekaru na lokaciji u Branimirovoj ulici pod nazivom Gradske mljekare Zagreb. 1952. godine sagrađena je, uz pomoć UNICEF-a, na lokaciji Žitnjak nova mljekara za proizvodnju pasteriziranog mlijeka u bocama, jogurta i sladoleda, koja je 1955. godine preimenovana u Zagrebačku mljekaru. Tijekom vremena poduzeće se razvilo u modernu tvornicu. 1967. godine izgrađen je pogon za proizvodnju steriliziranih i fermentiranih proizvoda, 1969. godine ugrađuje se oprema za punjenje u plastičnu ambalažu, a 1970. godine započinje proizvodnja svježih i topljenih sireva i pudinga. 1972. godine ime Zagrebačka mljekara se mijenja u Dukat Zagrebačka mljekara. Krajem 70-ih godina izgrađena je nova tvornica za preradu mlijeka, a sredinom 90-ih dovršen je i započeo s radom novi pogon steriliziranih proizvoda s visoko regalnim skladištem.

Sirela d.d., utemeljena 1950. godine, nastala je spajanjem brojnih malih mljekara na bjelovarskom području, koje nastavljaju tradiciju još od 1901. godine, i osnivanja Prve bjelovarske mljekarske udruge. Od samog početka Sirela posluje u okviru Zagrebačke mljekare, a od 1976. godine djeluje kao samostalna kompanija razvijajući se u najveću hrvatsku industriju sira.

Mljekara Zadar d.d. utemeljena je 1959. godine i zahvaljujući blizini Velebita, tradicionalno zasniva svoju proizvodnju na mlijeku s tog područja.

U funkciji ostvarivanja zacrtanih strateških smjernica o prerastanju u regionalnu prehrambenu kompaniju u ožujku 2001. godine osniva se poduzeće LURA-PIĆA koje kupuje imovinu zagrebačkog proizvođača bezalkoholnih pića Badel Bap u stečaju. Ostvarenom akvizicijom LURA je uz proizvodnju bezalkoholnih pića i napitaka (Nara, Inka, Vočko i dr.), stekla i licencu za punjenje i distribuciju proizvoda PepsiCo. 02. siječnja 2003. godine izvršeno je pripajanje LURA-PIĆA, kao i prelazak na novu divizionu organizaciju kako bi LURA bila spremna odgovoriti na brojne nove razvojne izazove koji su definirani razvojnom strategijom.

Osim LURE današnju Grupu LURA čine i sljedeća povezana društva:

- Ralu d.o.o. Zagreb, utemeljen 1990. godine – društvo specijalizirano za cestovni prijevoz tereta u zemlji i inozemstvu, danas predstavlja jedno od najvećih društava te vrste djelatnosti u RH
- Lura mljekara Livno d.o.o. – društvo specijalizirano za proizvodnju sireva, među kojima se posebno ističe tradicionalni tvrdi Livanjski sir. Društvo je nastalo ulaganjem Sirele d.d. 1998. godine u Livanjsku Mljekaru, čiji počeci datiraju od 1885. godine
- Lura d.o.o. Trzin – društvo osnovano 1998. godine u Sloveniji, čime je omogućena značajnija prisutnost LURINOG proizvodnog asortimana na tom tržištu

- Lura d.o.o. Ilidža – osnovana je 1999. godine s ciljem prodaje LURINIH proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine
- Sloboda d.d. Osijek – u prosincu 2002. godine izvršena je akvizicija u području konditorske i pekarske industrije kupnjom većinskog udjela u društvu Sloboda d.d. tvornica kekisa i kruha iz Osijeka
- tijekom 2002. godine osnovana su i Predstavništva LURE u Beogradu i Podgorici.

4.2 Strategija LURE

Sukladno usvojenoj viziji, a u cilju stalnog povećavanja vrijednosti dioničke glavnice, LURA u razdoblju do 2005. godine ima za cilj prerasti u regionalnu prehrambenu kompaniju. U cilju smanjivanja poslovnog rizika povezanog s regionalnom orijentacijom gotovo isključivo na jednu poslovnu djelatnost (proizvodnju mlijeka i mliječnih proizvoda), LURA će svoje poslovanje temeljiti na tri poslovna područja (tri poslovne divizije) i to:

- prva divizija: mlijeko i mliječni proizvodi u strukturi kojih će postupno rasti udio proizvoda namijenjenih zdravlju i vitalnosti što je sukladno globalnim svjetskim trendovima u prehrambenoj industriji;
- druga divizija: bezalkoholna pića i napici;
- treća divizija: konditorsko-pekarski proizvodi.

U kvantitativnom izrazu, cilj rasta i razvoja LURE u 2005. godini je ostvarivanje prihoda od prodaje u visini od preko 3,0 milijarde kuna, uz zadržavanje stope dobiti prije poreza i kamata (EBIT-a) na razini znatno iznad industrijskog prosjeka. Kao rezultat zacrtanog rasta prodaje u svim poslovnim djelatnostima (divizijama) LURE, istodobno je cilj podići produktivnost po djelatniku (mjerena vrijednošću prodaje po djelatniku), te bi se s današnjih cca EUR 100.000 povećala na preko EUR 150.000 po djelatniku.

Osnovne kompetencije koje će LURA razvijati u razdoblju do 2005. godine, a na temelju kojih će graditi pozicije za dugoročni rast i razvoj, po kojima će se razlikovati od svojih potencijalnih konkurenata u svim poslovnim područjima na tržištima na kojima će djelovati, te koje bi joj trebale osigurati željeni tržišni udjel na istima su:

- inovativnost u kreiranju novih proizvoda i njihova usuglašenost sa promjenama u zahtjevima potrošača;
- snaga robnih marki i mogućnost za njihov daljnji razvoj u susjednim zemljama;
- prepoznatljivost i vrhunska kvaliteta svih proizvoda;
- dostupnost proizvodnog asortimana najširoj populaciji;
- cjenovna konkurentnost (troškovna superiornost);
- operativna izvrsnost;
- sposobnost usvajanja novih znanja;
- pobjednički mentalitet.

4.2.1 Rast na domaćem i širenje na strana tržišta

U smislu regionalne ekspanzije u razdoblju do 2005. godine, LURA svoje poslovanje namjerava proširiti i intenzivirati u odabranim zemljama šireg okruženja, pri čemu će osim zemalja bivše SFRJ, naglasak biti stavljen na zemlje srednje i jugoistočne Europe, osobito one

koje su u prvom krugu zemalja za ulazak u EU. S druge strane, pojedine, posebno atraktivne proizvode LURA namjerava plasirati i na tržišta EU.

Svoje ciljeve u sva tri prethodno navedena poslovna područja (mlijeko i mliječni proizvodi, bezalkoholna pića i napici te konditorsko-pekarski proizvodi) LURA će ostvariti temeljem organskog i mehaničkog rasta. Organski rast kroz ekspanziju poslovanja i rast prodaje u svim trima poslovnim djelatnostima, uz povećavanje tržišnih udjela, osobito u domeni bezalkoholnih pića i napitaka, odnosno konditorsko-pekarskih proizvoda i posebno na tržištima Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Mehanički rast podrazumijeva nove akvizicije, kako u cilju stjecanja značajnijeg tržišnog udjela na novim tržištima, tako i u funkciji konsolidacije stečenih pozicija na domaćem tržištu. Pritom će akvizicije izvan granica Republike Hrvatske biti orijentirane isključivo na područje mljekarstva, dok će akvizicije na domaćem tržištu biti u funkciji daljnjeg povećavanja tržišnih udjela i rasta u domeni bezalkoholnih pića i napitaka, odnosno konditorsko-pekarskih proizvoda.

Potrebno je također istaknuti da će u cilju ostvarivanja zacrtanih ciljeva vlastitog rasta i razvoja LURA razmatrati oportunističku ulaska u strateške saveze s uglednim domaćim i stranim kompanijama.

4.2.2 Vizija LURE

"Mi želimo biti regionalna prehrambena kompanija trajno orijentirana na vrhunsku kvalitetu i raznolikost proizvoda koji cijeloj obitelji nude osjećaj zdravog života i svakodnevnog uživanja.

U odnosima s našim zaposlenicima, kupcima i širom društvenom zajednicom zastupat ćemo visoke profesionalne domete i etičke principe, vodeći istodobno računa o interesima naših dioničara."

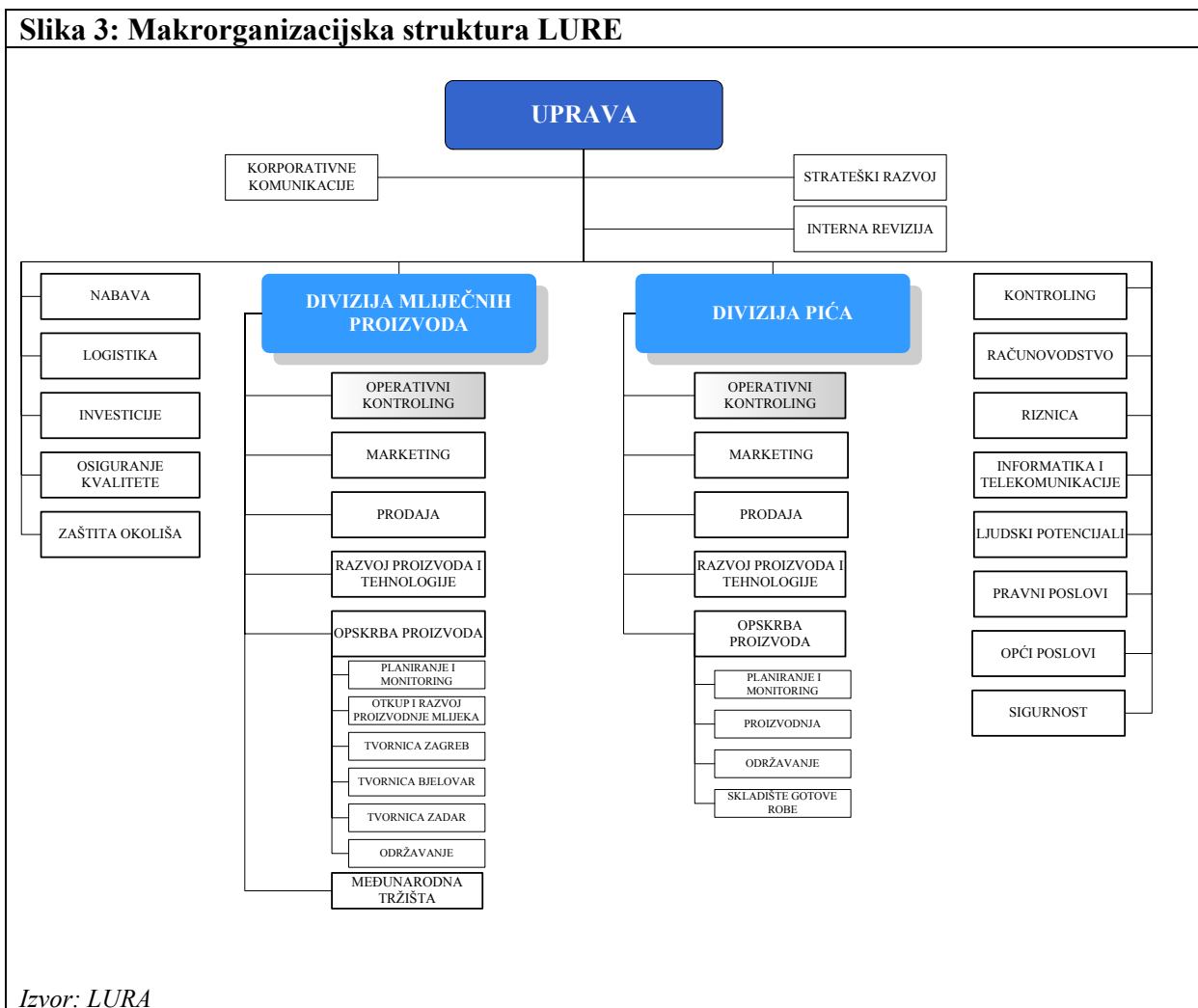
4.2.3 Misija LURE

"Trajno usredotočeni na zahtjeve s tržišta, mi kreiramo inovativne proizvode prepoznatljivog okusa i suvremenog dizajna koji potrošačima predstavljaju trajno mjerilo kakvoće.

U svom poslovanju primjenjujemo suvremena tehnološka dostignuća i poštujemo visoke ekološke norme, ostajući maksimalno vjerni izvornoj svježini i kvaliteti osnovne sirovine."

4.3 Organizacija

Slika 3: Makroorganizacijska struktura LURE

Izvor: LURA

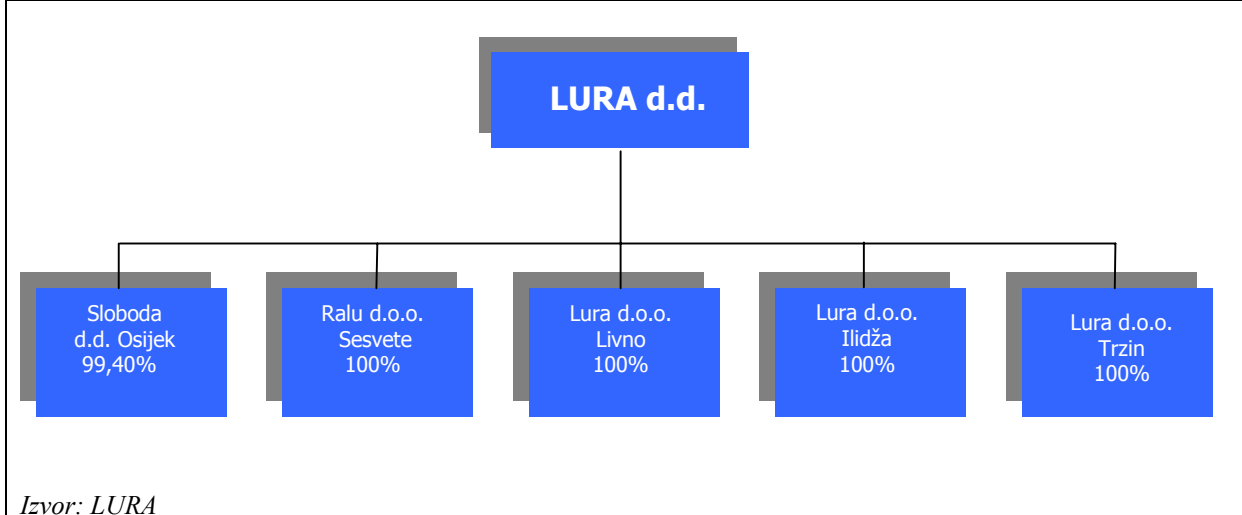
4.4 Struktura Grupe LURA

Strukturu Grupe LURA, uz maticu, LURU d.d., čine sljedeća društva-kćeri:

- Lura d.o.o. Ilidža – društvo preko kojeg LURA plasira svoje proizvode na tržište BiH;
- Lura d.o.o. Trzin – društvo preko kojeg se plasiraju proizvodi na tržište Slovenije;
- Lura mljekara Livno d.o.o. – društvo specijalizirano za proizvodnju polutvrdog i tvrdog sira;
- Sloboda d.d. iz Osijeka – društvo specijalizirano za proizvodnju keksa i kruha, te
- Ralu d.o.o. iz Sesveta – društvo specijalizirano za cestovni prijevoz tereta u zemlji i inozemstvu.

Sva društva-kćeri u 100%-tnom su vlasništvu LURE, osim društva Sloboda d.d. u kojem LURA ima udio od 99,40% (na dan 31.03.2003. godine).

Slika 4: Struktura Grupe LURA

4.5 Prodaja i marketing

4.5.1 Opis poslovnih programa

Ukupni portfolio proizvoda LURE dijeli se na tri poslovna programa: poslovni program mliječnih proizvoda, poslovni program pića i poslovni program konditorskih proizvoda.

Poslovni program mliječnih proizvoda

Poslovni program mliječnih proizvoda dijeli se na bijelu i žutu liniju.

Najznačajnije prodajne grupe vlastitih proizvoda bijele linije:

- MLIJEKO - svježe mlijeko, trajno mlijeko, obogaćeno mlijeko (okusi čokolade, banane, te dodatak vitamina i kalcija)
- FERMENTIRANI PROIZVODI - brandovi AB kultura, Bioaktiv, Yogsi, Frutisima, nearomatizirani jogurti, aromatizirani jogurti, kisela mlijeka
- VRHNJA - kisela vrhnja, slatka vrhnja, vrhnja za kuhanje, umaci na bazi vrhnja
- DESERTI - mliječne kreme, pudinzi,
- NAMAZI - aromatizirani namazi, nearomatizirani namazi
- SVJEŽI SIREVI.

Prodajne grupe vlastitih proizvoda žute linije:

- MEKI SIREVI
- POLUTVRDI SIREVI
- TOPLJENI SIREVI
- TVRDI SIREVI
- MASLAC
- DEHIDRIRANI PROIZVODI.

Temeljem istraživanja tržišta koja se sustavno provode u dijelu marketinga "image" LURE i njezinih robnih marki mogao bi se u najkraćim crtama svesti na sljedeće:

- LURA - mladenačka, vesela sportska i moderna
- DUKAT - zdrav, obiteljski, inovativan, dinamičan, moderan i tradicionalan

- SIRELA - tradicionalna, zdrava i obiteljska
- MVP (mlijeko velebitskih pašnjaka) – prirodno.

Robna marka DUKAT se jasno diferencira od ostalih proizvođača mliječnih proizvoda – spoj tradicionalnosti i modernosti znak je dugogodišnjeg prisustva na tržištu, ali i neprekidne aktivnosti i inovativnosti.

Poslovni program pića

Prvi proizvodi kojima je započela proizvodnja bili su Nara i Inka Tonic Water, osvježavajuća gazirana bezalkoholna pića, koja su potrošači prihvatili kao iznimno dobre i kvalitetne proizvode. Proizvod koji se 33 godine održava na tržištu, uvijek jednako visoke kvalitete, smatra se tržišno vrijednim i interesantnim.

Ulaskom sličnih licencnih pića u Hrvatsku, tržište je ubrzano raslo. Unatoč velikim marketinškim aktivnostima i jakoj konkurenciji koje su pratile strane marke, Nara se održala kao najpoznatije domaće gazirano piće s okusom naranče.

Proizvodnja pića obuhvaća:

- Vlastite robne marke: Nara, Inka, Vočko (Juice-nectar, Mirna pića, Ledeni čajevi, sirupi) i
- Licencni Pepsi program: Pepsi cola, Pepsi Max, Mirinda orange, Mirinda lemon i 7UP.

Podjela prema proizvodnom programu je sljedeća:

- GAZIRANA PIĆA – Nara, Inka
- MIRNA PIĆA – Vočko, ledeni čaj
- SOKOVI I SIRUPI – Vočko i Bono
- PEPSI PROGRAM.

Poslovni program Slobode

- KEKSI, VAFLI I SLANICE - Moto, Jadro, Karolina piškote, Bobi flips, Bobi štapići
- KOLAČI
- KRUH I PECIVA

Daljnja podjela sadrži 24 grupe proizvoda. Najveći udio u ukupnoj prodaji od 78,5% odnosi se na prodaju proizvoda iz asortimana Keksa, vafla i slanica. Kolači sudjeluju u ukupnoj prodaji sa 2,4%, a distribuiraju se samo na području Osijeka i bliže okolice. Udio kruha i peciva iznosi 19,1%.

Najpoznatije proizvode iz asortimana Keksa, vafla i slanica, na tržištima bivše Jugoslavije, prate pozitivne asocijacije na kvalitetu. Upravo takve asocijacije predstavljaju veliki potencijal u plasiranju proizvoda na strana tržišta.

4.5.2 Analiza prodaje¹

Ostvarena konsolidirana prodaja proizvoda LURE tijekom 2002. godine iznosila je 1,74 mlrd kn, što je za 2,3% iznad realizacije 2001. godine. Prodaja na domaćem tržištu iznosila je 1,55

¹ Odnosi se na bruto prodaju. Ista ne uključuje prodaju Ralu-a i Slobode.

mlrd kn, što je za 1,5% više od realizacije prethodne godine, dok je prodaja na izvoznim tržištima viša od prošlogodišnje realizacije za 13,9% i iznosila je 0,18 mlrd kn.

Tablica 5: Prodaja Grupe LURA²

Opis	<i>tis. kn</i>		
	2000.	2001.	2002.
Bijela linija	982.850	1.073.263	1.128.472
Žuta linija	292.541	350.592	331.916
Bezalkoholna pića	9.740	121.223	180.017
Trgovačka roba	93.007	94.812	95.883
RALU	37.025	52.766	51.960
Ukupno bruto prodaja	1.415.163	1.692.657	1.788.248

Izvor: LURA

Tablica 6: Prodaja grupe vlastitih proizvoda bijele linije

Grupe vlastitih proizvoda bijele linije	<i>tis. kn</i>		
	2000.	2001.	2002.
Mlijeka	455.264	509.270	544.648
Fermentirani proizvodi	234.011	266.565	284.141
Vrhnja	123.021	134.067	138.869
Deserti	67.662	54.445	46.879
Namazi	55.739	55.842	54.374
Svježi sirevi	46.510	52.342	58.045
Limun za čaj	643	733	802
Ostali proizvodi	0	0	714
Ukupno bruto prodaja	982.850	1.073.263	1.128.472

Izvor: LURA

Tablica 7: Prodaja grupe vlastitih proizvoda žute linije

Grupe vlastitih proizvoda žute linije	<i>tis. kn</i>		
	2000.	2001.	2002.
Meki sirevi	7.104	9.007	10.755
Polutvrđi sirevi	172.888	210.839	200.182
Tvrđi sirevi	40.005	47.277	48.630
Topljeni sirevi	24.354	27.425	27.105
Maslac	31.712	36.698	29.285
Dehidrirani proizvodi	16.478	19.346	15.958
Ukupno bruto prodaja	292.541	350.592	331.916

Izvor: LURA

² Podaci o bruto prodaji Grupe LURA ne uključuju podatke o prodaji Slobode d.d. Osijek

Tablica 8: Prodaja divizije pića

	<i>tis. kn</i>		
Grupe proizvoda divizije pića	2000.	2001.	2002.
Sokovi Bono	9.740	23.532	15.949
Sokovi Lura Pića	0	97.691	164.068
Ukupno bruto prodaja	9.740	121.223	180.017

Izvor: LURA

Napomena: Sokovi Lura Pića u 2001. godini obuhvaćaju period od VI - XII mjeseca.

Prodaja na domaćem tržištu organizirana je kroz 4 regije (Zagreb, Zapad, Istok i Jug), dok se izvozna realizacija ostvaruje najvećim dijelom na tržištu Bosne i Hercegovine (74,01% izvozne realizacije), iza kojeg slijedi tržište Slovenije (9,26%) te ostala tržišta (16,73%).

Tablica 9: Prodaja Grupe LURA prema tržištima

	<i>tis. kn</i>		
Tržište	2000.	2001.	2002.
Hrvatsko tržište	1.278.730	1.520.910	1.591.975
Tržište Bosne i Hercegovine	77.139	111.979	145.262
Tržište Slovenije	15.540	21.211	18.175
Ostala tržišta (Njemačka, Austrija, Italija, Mađarska, Bugarska, Makedonija)	43.754	38.557	32.836
Ukupno bruto prodaja	1.415.163	1.692.657	1.788.248

Izvor: LURA

Tablica 10: Struktura prodaje Grupe LURA prema tržištima

Tržište	2000.	2001.	2002.
Hrvatsko tržište	90,36%	89,85%	89,02%
Tržište Bosne i Hercegovine	5,45%	6,62%	8,12%
Tržište Slovenije	1,10%	1,25%	1,02%
Ostala tržišta (Njemačka, Austrija, Italija, Mađarska, Bugarska, Makedonija)	3,09%	2,28%	1,84%
Ukupno bruto prodaja	100,00%	100,00%	100,00%

Izvor: LURA

4.5.3 Ciljevi i politike prodaje

Osnovne karakteristike okruženja, u kojem LURA ima vodeću tržišnu poziciju s volumenskim udjelom u prodaji gotovih mliječnih proizvoda od 41%, su restrukturiranje trgovine prema velikim trgovačkim lancima, te ulazak novih i širenje postojećih nacionalnih i internacionalnih lanaca. U takvim uvjetima, prodajna politika usmjerena je na zadržavanje postojećih tržišnih pozicija, jačanje tržišnih udjela u dijelu asortimana profitabilnih proizvoda i jačanje prisutnosti na prodajnim mjestima s vlastitim rashladnim uređajima. Dodatno usmjerenje odnosi se na optimalizaciju troškova (naglasak na troškove plasmana) i iskorištenost vlastite distribucijske mreže koja predstavlja prednost LURE u odnosu na konkurenciju. Navedena prodajna politika provodi se kroz prodajni asortiman bijele i žute linije (vlastiti proizvodi), te trgovačke robe. Postavljeni cilj u politici prodaje bijele linije je održavanje udjela na tržištu hrvatske na postojećih 41% uz kvalitativnu promjenu strukture

proizvoda (pad udjela mlijeka i rast udjela profitabilnih proizvoda – naglasak na nove proizvode). U prodaji žute linije cilj je zadržavanje vodeće pozicije, na hrvatskom tržištu, koja trenutno iznosi oko 37% tržišnog udjela, te rast udjela polutvrdih sireva.

Kao potpora uspješnog ostvarenja navedenih ciljeva (poslovnih programa) prepoznata je važnost uspostave i održavanja stalne "veze" s potrošačima, te izgradnja i održavanje prepoznatljivosti robnih marki, s jedne strane, gdje je LURA kroz istraživanje tržišta i marketinšku potporu usmjerena na krajnjeg potrošača. S druge strane, prepoznata je i iznimna važnost usmjeravanja politike prodaje prema različitim kanalima prodaje. Zbog navedenog u tijeku je redefiniranje grupa kupaca s dosadašnjih grupa prema veličini prometa (A, B, C) na kanale prodaje – "cash&carry", hipermarketi, veliki i mali marketi, supermarketi, mali dućani, institucije, horeka (hoteli, restorani, kafići) - pri čemu se za svaki kanal prodaje definira prodajni asortiman, cijene, pozicioniranje i sl.

I nadalje se nastavlja dobra poslovna suradnja s nekoliko multinacionalnih kompanija na području prodaje i distribucije proizvoda iz njihovog asortimana, tako da LURA u svojoj ponudi ima svjetski poznate robne marke (trgovačku robu), kao što su Philadelphia (proizvođač Kraft), Rama (proizvođač Unilever), Kinder pingui i Milchschnitte (Ferrero), te različite sireve tvrtke Kaserei Champignon.

Na domaćem tržištu konditorskih proizvoda, Sloboda se s grupom Keksa i srodnih proizvoda nalazi na drugom mjestu, iza Kraša sa 32% udjela. Najveći konkurenti pored Kraša su Koestlin i Podravka. Gledano kroz grupu Vafla, Sloboda se također nalazi na drugom mjestu, iza Kraša, sa 18%. Unatoč relativno malom udjelu industrijskih kolača u ukupnoj prodaji, na domaćem tržištu Sloboda se nalazi na drugom mjestu, iza Klare, sa 35% udjela. Cjenovna pozicioniranost proizvoda ukazuje na poziciju Kraševog asortimana kao *premium* proizvoda, a Slobodini proizvodi nalaze se nešto niže na cjenovnoj poziciji *followera*. Proizvodi Koestlina i ostale konkurencije niže su pozicionirani.

U segmentu bezalkoholnih pića (promatranog bez vode) LURA drži oko 10% tržišnog udjela, s tim da je udio u mirnim pićima 35%, dok je udio na tržištu gaziranim pićima s vlastitom robnom markom 6% i 4% s asortimanom Pepsi. Cilj je kroz ulaganje u tržište i kadrove napraviti snažan rast prodaje uz kvalitativnu promjenu strukture. To znači, do 2005. rast ukupnog udjela sa 10% na 17%, s udvostručenjem udjela Pepsi i održavanjem visokog udjela u mirnim pićima.

4.5.4 Najznačajniji kupci

LURA posluje s oko 6.000 kupaca odnosno preko 9.000 dostavnih mjesta. Najznačajniji poslovni partneri prema kriteriju ostvarene realizacije su: Getro, Billa, Plodine Rijeka, Kerum, Mediator, Presoflex, Mercator, K.T.C., Diona u stečaju, Konzum, Tommy commerce, Alastor, Brodokomerc, Metro, Pivovara d.d., MORH, INA, Jolly, JBS, Biljemarkant, Tornado – bakin, Hipermarketi COOP, Minaco, Tisak, Kaufland Hrvatska, Roto promet, te grupacije kao što su CBA i Ultra grupa.

Ni s jednim pojedinačnim kupcem LURA ne ostvaruje promet veći od 10% ukupne realizacije, te se smatra da temeljem udjela u ukupnoj realizaciji LURE ne postoji potencijalni rizik u poslovanju. Također, ne postoji saznanje o otkazu suradnje pojedinog poslovnog partnera, stoga se objektivno prosuđuje da je rizik sveden na minimum.

4.6 Mlijeko - osnovna sirovinska baza

4.6.1 Otkup mlijeka

LURA je vodeće poduzeće u mljekarskoj industriji u Hrvatskoj i trajno je orijentirana na nabavu kravljeg mlijeka iz domaće proizvodnje kao sirovine za preradu i proizvodnju mliječnih proizvoda. LURA osigurava 95% godišnjih količina mlijeka iz domaće proizvodnje, a razliku uvozi. U Hrvatskoj je još uvijek prisutan 30%-tni deficit mlijeka u odnosu na godišnju potrošnju.

Izvor nabave mlijeka iz Hrvatske su obiteljska gospodarstva-kooperanti od kojih se godišnje otkupljuje cca 98% količina, a manji dio se nabavlja od većih farmi tj. poslovnih subjekata. U okviru ukupnog agrara Hrvatske najnepovoljnije je stanje u govedarstvu, odnosno u proizvodnji kravljeg mlijeka. Više je razloga koji su utjecali na postojeće stanje (agrarna politika prema privatnom sektoru u bivšoj državi, ratne posljedice i postojeće gospodarske prilike). Osnovni problemi nerazvijenosti proizvodnje mlijeka su u malom i usitnjenom posjedu (2,95 hektara) i malim kapacitetima farmi (2,8 krava/gospodarstvo), niskoj produktivnosti mlijeka po kravi (godišnje 1.746 litara/krava) i niskoj tržišnosti mlijeka od 64,67%.

Tablica 11: Podaci o otkupu mlijeka u Republici Hrvatskoj u 2002. godini

Opis	Hrvatska	LURA	Udio LURE
Otkup mlijeka u litrama	444.350.000	221.247.663	49,79%
Broj gospodarstava	65.000	28.000	43,07%
Broj krava	254.000	105.000	41,34%
Prosječan broj krava po gospodarstvu	2,8	3,75	
Prosječno godišnje litara po kravi	1.746	2.107	

Izvor: LURA

Od ukupnog broja proizvođača mlijeka još uvijek veliki broj (35.000) ne predaje mlijeko u otkup već isto troši u okviru vlastitog gospodarstva. Sadašnja proizvodnja kravljeg mlijeka u Hrvatskoj po razvijenosti je na razini 30% efikasnosti razvijenih zemalja. U ovakvom okruženju LURA je u povoljnijem položaju u odnosu na prosjek Hrvatske, jer su kod njenih kooperanata povoljniji prosječni proizvodni parametri i kapaciteti, kao i efikasnost u proizvodnji mlijeka.

4.6.2 Organizacija otkupa mlijeka

Organizacija i sustav otkupa i transport mlijeka prilagođen je velikom broju kooperanata s malim dnevnim isporučenim količinama mlijeka. Otkup mlijeka organiziran je preko Tvornice Zagreb, Bjelovar i Zadar, te se obavlja na područjima 15 županija i Grada Zagreba. Kao tržišna kategorija otkup mlijeka u razvijenim zemljama ne postoji već su uspostavljeni direktni poslovni kupoprodajni odnosi između farmera koji isporučuje mlijeko mljekarskoj industriji.

Tablica 12: Sustav i organizacija otkupa mlijeka LURE u 2002. godini

Sustav otkupa mlijeka		Oprema na sabirnim mjestima rashladni uređaji (laktofrizi)		
Vozarske linije (prijevoz do sabirnih mjestaja)	Sabirna mjestaja	Kod kooperanata	Na ostalim sabirnim mjestima	Ukupno
81	1.747	327	1.617	1.944

Izvor: LURA

U sustav otkupa mlijeka LURA ulaže značajna financijska sredstva i to za rashladne uređaje, transportne kamione-hladnjače i drugo. Dominantan način preuzimanja mlijeka vrši se preko 1.747 sabirnih mjesta s godišnjim prosjekom otkupa mlijeka od 126.645 litre /sabirno mjesto.

4.6.3 Otkup mlijeka LURE u 2002. godini i planovi za razdoblje 2003- 2005. godine

U 2002. godini u Hrvatskoj je otkupljeno i tržištu isporučeno ukupno 444,35 mil. litara mlijeka od čega je LURA otkupila 49,79% količina mlijeka ili 221,25 mil. litara. LURA je i u 2002. godini ostvarila ravnomjerni rast otkupa mlijeka u odnosu na ukupni otkup u Hrvatskoj (u odnosu na 2001. godinu, otkup mlijeka u Hrvatskoj ukupno je povećan za 8,55%, dok je LURA svoj otkup povećala za 8,79%).

U skladu sa procesima agrarne reforme u Hrvatskoj i restrukturiranja poljoprivrednih gospodarstava LURA je dugoročno orijentirana na razvoj većih kooperanata - proizvođača mlijeka odnosno na tzv. komercijalne proizvođače mlijeka. Diferencijacija kooperanata u LURI odvija se na temelju godišnjih isporuka mlijeka:

- kooperanti s isporukom većom od 10.000 litara mlijeka,
- kooperanti s isporukom mlijeka manjom od 10.000 litara.

6.153 (odnosno 23,47%) kooperanata s isporukom većom od 10.000 litara mlijeka, sudjeluje u ukupnom godišnjem otkupu LURE sa 60,82% količina mlijeka. Po jednom takvom domaćinstvu prosječna prodaja mlijeka iznosi 21.814 litara.

Učešće otkupljenih količina mlijeka LURE u njenom ukupnom otkupu razlikuje se prema područjima pojedinih županija. Iz županija s razvijenijom poljoprivredom i govedarskom proizvodnjom godišnje se otkupljuje više mlijeka.

Tablica 13: Pregled otkupa mlijeka prema područjima županija u RH

	Županija	Kooperanti broj	Otkup mlijeka	
			litara	udio (%)
I.	Zagrebačka	5.832	43.641.053	19,72
II.	Krapinsko- zagorska	2.879	10.664.813	4,82
III.	Sisačko-moslavačka	2.143	16.937.185	7,66
IV.	Karlovačka	224	1.435.406	0,65
V.	Varaždinska	422	2.299.984	1,04
VI.	Koprivničko-križevačka	4.688	46.748.793	21,15
VII.	Bjelovarsko-bilogorska	5.232	52.265.856	23,62
VIII.	Ličko -senjska	2.002	9.658.326	4,36
IX.	Virovitičko-podravska	1.419	10.345.368	4,67
X.	Požeško -slavonska	388	2.576.598	1,16
XI.	Brodsko-posavska	1.304	10.160.743	4,59
XII.	Zadarska	94	616.131	0,27
XIII.	Osiječko-baranjska	884	10.371.272	4,69
XIV.	Šibensko-kninska	112	286.464	0,13
XV.	Vukovarsko-srijemska	268	2.136.700	0,97
	Grad Zagreb	107	1.102.970	0,50
Ukupno (16)		27.998	221.247.662	100,00

Izvor: LURA

Šest županija (Zagrebačka, Krapinsko-zagorska, Sisačko-moslavačka, Koprivničko-križevačka, Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska) koje više gravitiraju Tvornici Bjelovar i Zagreb u godišnjem su otkupu tijekom 2002. godine participirali s 81,64% ukupne otkupljene količine mlijeka. Najveći otkup mlijeka LURA ostvaruje na području Bjelovarsko-bilogorske županije i to 52,27 mil. litara ili 23,62% od ukupnog godišnjeg otkupa.

Tablica 14: Plan nabave mlijeka za razdoblje 2003.-2005. godine

	2003.	2004.	2005.
Ukupno litara	235.400.000	250.000.000	263.000.000
Indeks (u odnosu na 2002.)	106,40	112,99	118,87

Izvor: LURA

U 2005. godini planiran je porast nabave mlijeka iz otkupa za 18,87% ili za 41,75 mil. litara više mlijeka u odnosu na 2002. godinu.

4.7 Analiza obrtnog kapitala

U nastavku je prezentirana analiza obrtnog kapitala Grupe LURA zajedno s osnovnim pokazateljima likvidnosti.

Tablica 15: Neto obrtni kapital

Opis	<i>tis. kn</i>		
	2000.	2001.	2002.
1. Kratkotrajna imovina	324.379	396.929	451.911
2. Kratkoročne obveze	268.266	307.266	437.626
Neto obrtni kapital (1-2)	56.113	89.663	14.285

Izvor: LURA

Napomena: u kratkoročne obveze 2002. godine uključeno je 63 mil. kn kratkoročnog kredita koji će se u prvoj polovici 2003. godine zamijeniti dugoročnim.

Tablica 16: Ciklus konverzije gotovine

Opis	<i>tis. kn</i>		
	2000.	2001.	2002.
Potraživanja od kupaca	185.517	214.454	243.631
1. Dani naplate	56,10	41,00	44,30
Zalihe	102.286	130.640	142.577
2. Dani vezivanja zaliha	26,20	26,80	28,80
Obveze prema dobavljačima	139.105	154.687	191.345
3. Dani plaćanja obveza prema dobavljačima	57,00	47,80	47,60
Ciklus konverzije gotovine - u danima (1+2-3)	25,30	20,00	25,50

Izvor: LURA

Tablica 17: Osnovni pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti	2000.	2001.	2002.
Trenutna likvidnost	0,06	0,09	0,08
Ubrzana likvidnost	0,83	0,87	0,71
Tekuća likvidnost	1,21	1,29	1,03
Financijska stabilnost	0,93	0,89	0,98
Omjer novč. toka iz poslovnih aktivnosti i kratk. obv.	0,84	0,61	0,24

Izvor: LURA

Napomena: na osnovne pokazatelje likvidnosti u 2002. godini utjecala je kupnja udjela u društvu Sloboda.

4.8 Kapitalna ulaganja

4.8.1 Izvršena kapitalna ulaganja

Tablica 18: Značajnija kapitalna ulaganja 2000. godine

<i>mil. kn</i>	
Opis / svrha ulaganja	Iznos
Kupnja poslovnog prostora	26,44
Rashladne vitrine za prodajna mjesta	9,66
Linija za proizvodnju i prešanje polutvrđog sira	7,28
Junice	6,08
Tunel za brzo hlađenje	5,20
CIP i ventilatorska baterija	4,84
Ostala značajnija kapitalna ulaganja	3,15
Ukupno značajnija kapitalna ulaganja	62,65

Izvor: LURA

Tablica 19: Značajnija kapitalna ulaganja 2001. godine

<i>mil. kn</i>	
Opis / svrha ulaganja	Iznos
Rashladne vitrine za prodajna mjesta	7,24
Hand held terminali	6,76
Upravljački sistem za vođenje procesa distr. mlijeka i preuređenje CIP-a	6,38
Ugradnja parnog kotla	4,57
Upravljački centar fermentiranih proizvoda	4,11
Ostala značajnija kapitalna ulaganja	11,10
Ukupno značajnija kapitalna ulaganja	40,16

Izvor: LURA

Tablica 20: Značajnija kapitalna ulaganja 2002. godine

<i>mil. kn</i>	
Opis / svrha ulaganja	Iznos
Linija za punjenje mlječnih proizvoda	20,36
Kamioni	15,51
Uređenje logističkog centra	10,55
AS/400 unapređenje produkcijskog sustava	6,00
Rekonstrukcija prijema mlijeka	5,77
Kamioni za dopremu mlijeka	5,55
Ostala značajnija kapitalna ulaganja	16,07
Ukupno značajnija kapitalna ulaganja	79,81

Izvor: LURA

4.8.2 Planirana kapitalna ulaganja³

Tablica 21: Značajnija kapitalna ulaganja 2003. godine

Opis / svrha ulaganja	<i>mil. kn</i> Iznos
Linija za punjenje fermentiranih proizvoda	27,00
Linija za punjenje mirnih pića	12,00
Puhalice za boce	6,00
Rekonstrukcija logističkog centra	5,50
Razvoj integralnog informacijskog sustava	4,66
Ostala značajnija kapitalna ulaganja	26,38
Ukupno značajnija kapitalna ulaganja	81,54

Izvor: LURA

Tablica 22: Značajnija kapitalna ulaganja 2004. godine

Opis / svrha ulaganja	<i>mil. kn</i> Iznos
Linija za punjenje	18,00
Izgradnja logističkog centra	13,00
Punilica za sir	12,00
Rekonstrukcija pogona za svježi sir	12,00
Novo centralno skladište	10,00
Linija za trajne slane proizvode	9,30
Doradna linija za tvrde kekse	4,65
Linija za miješanje voća	4,00
Linija za čašice	4,00
Ostala značajnija kapitalna ulaganja	34,88
Ukupno značajnija kapitalna ulaganja	121,83

Izvor: LURA

³ Realizacija planiranih kapitalnih ulaganja ovisi o rezultatima investicijskih studija

Tablica 23: Značajnija kapitalna ulaganja 2005. godine

	<i>mil. kn</i>
Opis / svrha ulaganja	Iznos
Linija za čajna punjena peciva	27,13
Novo centralno skladište	25,00
Linija za punjenje	18,00
Rekonstrukcija komore za zrenje	15,00
Predtretman otpadnih voda	15,00
Linija za punjenje svježeg sira	10,00
Linija za proizvodnju sira	10,00
Puhalice za boce	7,50
Logistički centar	5,00
Laktofrizi	4,29
Izgradnja koncentracije mlijeka	4,00
Zamjena linije za proizvodnju čašica	4,00
Linija za bojanje čašica	4,00
Ostala značajnija kapitalna ulaganja	16,35
Ukupno značajnija kapitalna ulaganja	165,27

Izvor: LURA

4.9 Isplaćene dividende

Tablica 24: Isplaćene dividende za razdoblje 1999.-2001. godine

Opis	1999.*	2000.	2001.
Broj izdanih dionica	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Nominalna vrijednost (kn)	100,00	100,00	100,00
Dividenda po dionici (kn)	14,50	26,90	0,00
Ukupna dividenda (tis. kn)	43.495	80.700	0
% nominalne vrijednosti	14,50%	26,90%	0,00%
Neto dobit Lure d.d. (tis. kn)	31.568	80.732	101.622
Omjer isplaćene dividende i neto dobiti	138%	100%	0%

** Ostvareno u 5 mjeseci nakon osnivanja LURE u kolovozu 1999. godine*

Izvor: LURA

4.10 Upravljanje

4.10.1 Podaci o menadžmentu

Članovi Uprave i Nadzornog odbora LURE navedeni su u sljedećim tablicama.

Tablica 25: Članovi Uprave LURE

Ime i prezime	Funkcija
Željko Perić	predsjednik
Nina Anđal	član
Ivica Kliček	član
Boris Teški	član

Tablica 26: Članovi Nadzornog odbora LURE

Ime i prezime	Funkcija
Luka Rajić	predsjednik
Josip Madirazza	zamjenik
Velimir Srića	član
Marko Delić	član
Friedrich von Schwarzenberg	član

Željko Perić (predsjednik Uprave)

U LURU je došao u rujnu 2002. godine s mjesta Člana Uprave Plive, na koje je imenovan 1999. godine. U Plivi je zaposlen od 1993. godine na mjestu direktora Konzaltinga odnosno kasnije na mjestu direktora Financija. Prethodno kratko vrijeme radio je na poslovima financijskog direktora u Hidroelektri, a od 1990. do 1992. godine obavljao je poslove višeg stručnog savjetnika u Odjelu za ekonomske odnose s inozemstvom pri Ministarstvu vanjskih poslova. Početna rukovodeća iskustva stekao je u INGRI gdje je obavljao i poslove financijskog direktora projekta u Maleziji. Rođen je 1958 godine i po zanimanju je diplomirani ekonomist.

Nina Anđal (član Uprave)

U LURU je došla u lipnju 1998. godine s mjesta rukovoditelja za komunikacije za srednju i istočnu Europu u The Coca-Cola Company. U Coca-Coli je radila sedam godina na rukovodećim mjestima u ljudskim resursima, administraciji i komunikacijama. Od 1984. godine do 1991. godine radila je u Plivi na pravnim i kadrovskim poslovima. Rođena je 1959. godine, a po zanimanju je diplomirani pravnik.

Ivica Kliček
(član Uprave)

U LURU je došao u rujnu 2000. godine s mjesta pomoćnika generalnog direktora za financije i kontroling INE d.d. na kojem je radio od 1998. do 2000. godine. U više od petnaest godina rada u INI radio je na raznim rukovodećim mjestima, od rukovoditelja Sektora kontrolinga INE d.d. – Rafinerije nafte Sisak do direktora Sektora financija i Sektora kontrolinga INE d.d. Rođen je 1961. godine, a po zanimanju je magistar ekonomskih znanosti.

Boris Teški
(član Uprave)

Došao je u LURU s mjesta Direktora poslovnog programa veterine i agrara u Plivi, a prije toga je bio direktor Plive Ljubljana. Prethodno je bio rukovoditelj poslovnice u tvrtki Auto Hrvatska. Rođen je 1961. godine, a po zanimanju je diplomirani ekonomist.

Luka Rajić
(predsjednik Nadzornog odbora)

Predsjednik Nadzornog odbora Lure d.d. i većinski vlasnik LURE., ima više od petnaest godina radnog iskustva na različitim poduzetničkim projektima u trgovini i prehrambenoj industriji. Osnivač je prijevoznice tvrtke Ralu d.o.o., koja je danas među vodećim hrvatskim prijevoznim tvrtkama.

Stekao je većinski udio u vlasništvu Dukata d.d. 1993. godine, Mljekare Zadar d.d. 1994. godine, te Sirele d.d. Bjelovar 1996. godine. Osnivač je i predsjednik Uprave Lura Grupe do 1999. godine, koja je spajanjem s gore navedenim društvima stvorila LURU d.d.

Josip Madirazza
(zamjenik predsjednika Nadzornog odbora)

Odvjetnik s odvjetničkim uredom u Zagrebu. Nakon stjecanja titule diplomiranog pravnika na Pravnom fakultetu u Zagrebu radi u Odvjetničkom društvu Hanžeković&Radaković. Od 1994. godine član je Hrvatske odvjetničke komore, a 2000. godine osniva vlastiti odvjetnički ured.

Velimir Srića
(član Nadzornog odbora)

Znanstveni savjetnik i redovni profesor Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Radi kao konzultant iz menadžmenta i informatike u više hrvatskih i međunarodnih tvrtki.

Magistrirao je na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu i na poslijediplomskom studiju za upravljanje (MBA) Kolumbija na Sveučilištu u New York-u, a doktorat je stekao iz informacijskih znanosti. Autor je brojnih znanstvenih i stručnih knjiga i radova.

Marko Delić
(član Nadzornog odbora)

Karijeru je započeo u Zagrebu, gdje je nakon početnog iskustva u Privrednoj banci Zagreb d.d. te Zagrebačkoj banci d.d. od 1996. do 1998. godine radio u Raiffeisenbank Austria d.d., kao zamjenik direktora Investicijskog bankarstva.

Od 1999. godine radi u jednoj od najvećih i najprestižnijih svjetskih banaka, J.P. Morgan plc, u Londonu, na poslovima investicijskog bankarstva za Središnju Europu. Diplomirao je ekonomiju na Leicester Sveučilištu u Londonu, a magistarsku titulu iz trgovine i financija stekao je na City University Business School u Londonu.

Friedrich von Schwarzenberg

(član Nadzornog odbora)

Od 1998. godine viši je potpredsjednik banke Mirabaud & Cie, Zurich, a od 1999. do 2003. godine jedan od partnera Mirabaud Group, internacionalne bankarsko-investicijske grupacije. Više od dvadeset godina radio je u UBS AG, Zurich, na rukovodećim pozicijama, između ostaloga kao potpredsjednik, te direktor Odjela za bankarstvo za istočnu i središnju Europu. Doktorirao je u Beču, a aktivno sudjeluje u mnogim udruženjima, te komorama. Primjerice, počasni je predsjednik Gospodarske komore Švicarske – Češke, član odbora Gospodarske komore Švicarske – Istočna Europa, te mnogih drugih.

4.10.2 Opis načela korporativnog upravljanja

Nadzorni je odbor LURE usvojio načela korporativnog upravljanja na svojoj sjednici u prosincu 2002. godine.

Neka od osnovnih čine sljedeća načela:

Uprava i Nadzorni odbor dužni su u okviru svoje nadležnosti omogućiti da LURA posluje s integritetom u skladu s odredbama zakona, propisima i pravilima dobre poslovne prakse te u skladu s najvišim etičkim standardima.

LURA ima Kodeks ponašanja koje obuhvaća standarde ponašanja u poslovanju koji se očekuju od svih zaposlenih u LURI.

UPRAVA

Glavni je zadatak Uprave predstavljati interese dioničara LURE u cjelini te osigurati napredovanje i održavanje uspješnog poslovanja LURE.

Uprava redovito o svom radu izvještava Nadzorni odbor.

Uprava će pružiti ujednačenu i razumljivu procjenu stanja i mogućnosti LURE Nadzornom odboru na tromjesečnoj osnovi.

Uprava podnosi Nadzornom odboru izvješće o politici poslovanja LURE barem jednom godišnje.

Sjednica Uprave održava se najmanje jednom mjesečno.

Izbor i mandat članova Uprave

Predsjednika i članove Uprave bira Nadzorni odbor na razdoblje od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora.

Svi članovi Uprave imaju široka iskustva i znanja koja im pomažu pri donošenju odluka.

Uprava održava nepristran i profesionalan odnos s revizorima.

NADZORNI ODBOR

Nadzorna uloga Nadzornog odbora LURE utvrđena je pozitivnim propisima Republike Hrvatske, propisanih prvenstveno odredbama Zakona o trgovačkim društvima i aktima LURE.

Članove Nadzornog odbora čine stručne osobe koje svojim znanjima i iskustvima znatno pridonose razvoju i ugledu LURE.

Radi kvalitetnijeg praćenja i nadzora aktivnosti LURE, Nadzorni odbor djeluje i putem svoja tri pod-odbora: Revizorskog odbora, Odbora za naknade i Odbora za razvoj organizacije koja uči.

Odbori Nadzornog odbora

Revizorski odbor je tijelo Nadzornog odbora koje pruža podršku Nadzornom odboru i Upravi kako bi učinkovito izvršavali svoje obveze korporativnog upravljanja, financijskog izvješćivanja i kontrole LURE. Revizorski odbor sastoji se od najmanje tri člana koji nisu zaposlenici LURE i nisu ni u kakvoj vezi s eksternim revizorima LURE.

Odbor za naknade će Nadzornom odboru preporučiti strukturu naknade članovima Uprave i sukladne troškove kao i specifične financijske pakete za svakog člana Uprave. Odbor će osigurati da dio naknade koji ovisi o ostvarenim poslovnim rezultatima predstavlja velik dio ukupne naknade članovima Uprave, kako bi interesi članova Uprave bili u skladu s interesima dioničara te kako bi ih se stimuliralo za postizanje što boljih poslovnih rezultata. Odbor za naknade čine dva člana Nadzornog odbora i predsjednik Uprave.

Odbor za razvoj LURE kao organizacije koja uči osnovan je radi poticanja, praćenja i usmjeravanja svih aktivnosti u LURI koje doprinose afirmaciji i stvaranju organizacijske kulture stalnog učenja u kojoj se stalno unapređuje sposobnost kreiranja vlastite budućnosti, vodeći računa o povećanju intelektualnog kapitala LURE. Odbor čine dva člana Nadzornog odbora i član Uprave.

GLAVNA SKUPŠTINA

Članovi Uprave i Nadzornog odbora podnose svoja izvješća Glavnoj skupštini. Povjerenje dioničara u Upravu i Nadzorni odbor jedna je od osnovnih preduvjeta uspješnosti poslovanja LURE.

O prihvaćanju godišnjih financijskih rezultata i politici poslovanja Uprave kao i o obavljenom nadzoru Nadzornog odbora odlučuju dioničari na Glavnoj skupštini.

4.11 Zaposlenici

Tablica 27: Zaposlenici Grupe LURA na 31.12.2002. godine⁴

Društvo	Broj zaposlenih
LURA d.d.	1.553
RALU d.o.o.	146
LURA MLJEKARA d.o.o. LIVNO	51
LURA TRZIN d.o.o.	6
LURA d.o.o. ILIDŽA	28
LURA PIĆA d.o.o.	358
SLOBODA d.d. OSIJEK	926
Ukupno	3.068

Izvor: LURA

Tablica 28: Kvalifikacijska struktura zaposlenika na 31.12.2002. godine

Stručna sprema	Broj zaposlenika u		Broj zaposlenika u	
	LURI	Udio	Grupi LURA	Udio
NKV	275	17,7%	711	23,2%
PKV, NSS	29	1,9%	51	1,7%
KV	215	13,8%	473	15,4%
SSS	733	47,2%	1362	44,4%
VKV	30	1,9%	60	2,0%
VŠS	62	4,0%	106	3,5%
VSS	196	12,6%	287	9,4%
MR	11	0,7%	16	0,5%
DR	2	0,1%	2	0,1%
Ukupno	1.553	100,0%	3.068	100,0%

Izvor: LURA

Tablica 29: Dobna struktura zaposlenika na 31.12.2002. godine

Dob (godine)	Broj zaposlenika u		Broj zaposlenika u	
	LURI	Udio	Grupi LURA	Udio
< 30	276	17,8%	499	16,3%
30-40	609	39,2%	1030	33,6%
40-50	500	32,2%	1108	36,1%
50-60	166	10,7%	417	13,6%
> 60	2	0,1%	14	0,5%
Ukupno	1.553	100,0%	3.068	100,0%

Izvor: LURA

⁴ Napomena – budući da je pripajanje Lura-Pića izvršeno s danom 02.01.2003. godine, broj zaposlenika LURE d.d. na dan 31.12.2002. godine, ne obuhvaća zaposlenike Lura-Pića

4.12 Zaštita okoliša

Sustavni pristup upravljanju okolišem u LURI s ciljem poslovanja u duhu politike održivog razvoja započeo je u lipnju 1998. godine kad je ustrojen Odjel za zaštitu okoliša, koji upravlja i koordinira svim poslovima vezanim za zaštitu prirode i okoliša unutar LURE. U proteklih pet godina LURA je postala prepoznatljiva po dostignućima na području zaštite okoliša.

Povelja o zaštiti okoliša tadašnje Lura Group objavljena 30. rujna 1998. godine, prvi je dokument kojim su definitivno određena pravila odnosno obveze glede poštivanja svjetski priznatih normi zaštite okoliša u svim poslovnim aktivnostima LURE. Povelja o zaštiti okoliša je prilog politici održivog razvoja, kao i dokaz prelaska s deklarativne na pragmatičnu politiku zaštite okoliša čije se odrednice smatraju obvezujućim za kompaniju te su podložne vanjskim revizijama. Povelju koja je sadržavala osnove kako će se LURA ponašati prema okolišu, zamijenila je Politika upravljanja kvalitetom i okolišem u lipnju 2000. godine koja je odredila upravljanje kvalitetom i upravljanje okolišem dijelom poslovne strategije LURE. Također, kvaliteta, sigurnost, zdravlje i zaštita okoliša pozicionirani su u prioritete poslovanja LURE.

Cilj Povelje koji se nastavio kroz Politiku bio je uspostava sustava upravljanja okolišem te njegova potvrda u skladu s međunarodno priznatim normama. 30. ožujka 2001. godine švicarska nezavisna certifikatorska kuća SGS uručila je LURI prvi put certifikate za sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001. Dobivanjem certifikata ISO 14001, koji obuhvaća neovisno Tvornicu Zagreb i Tvornicu Bjelovar, LURA je postala prva i još uvijek jedina prehrambena industrija u Hrvatskoj s ovim vrijednim certifikatom. Danas u Hrvatskoj ima svega tridesetak tvrtki certificiranih po normi ISO 14001.

LURA svake godine donosi Izvješća o stanju okoliša, iako ne postoji zakonska obveza za podnošenje istih. Izvješća daju selektivni pregled događanja u području zaštite okoliša za prošlu godinu, te se komplementiraju i uspoređuju godišnje vrijednosti uporabe izvora, zbrinjavanja otpada, realizacije ciljeva zaštite okoliša svih jedinica. Time je na jednostavan način moguće doći do podataka o poboljšanjima i uštedama, kao i odstupanjima na koje je moguće djelovati. U svakom Izvješću određuju se opći i pojedinačni ciljevi zaštite okoliša za sljedeću godinu.

Velika pažnja i angažman u LURI posvećeni su Programu “Čistija proizvodnja” koji podupire UNIDO (Organizacija Ujedinjenih Nacija za industrijski razvitak). Ovaj je projekt prihvatila Vlada Republike Hrvatske te je za njega zaduženo Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja, a oni su operativno program predali na vođenje APO-u (Agencija za posebni otpad). U sklopu programa čistije proizvodnje, temeljem kojega su u LURI osposobljeni stručnjaci za čistiju proizvodnju, postignuti su zapaženi rezultati i uštede.

LURA je jedna od najaktivnijih članova Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj, učlanjena u Zajednicu za zaštitu okoliša pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, te aktivni član u Gospodarskom interesnom udruženju pakera i ambalažera koje prvenstveno vodi brigu o skupljanju i postupanju s ambalažnim otpadom.

Vrijedno je napomenuti kako su LURINA dostignuća u zaštiti okoliša prepoznata i u javnosti, tako da je ista od strane Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja dobila najvišu godišnju nagradu za zaštitu okoliša u kategoriji zaštite voda i mora 1999. godine, a priznanje za dostignuća u industriji i energetici 2000. godine. Također, direktor Odjela gospodin Damir

Brlek dobitnik je godišnje nagrade za individualna dostignuća u području gospodarenja otpadom za 2000. godinu.

Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u sklopu Tvornice Bjelovar i zbrinjavanje mulja s uređaja, metodom kompostiranja na kompostani Samarica predstavlja vrijedan projekt ekodjelotvornosti i jedan je od rijetkih “win-win” programa, programa dvostruke ili višestruke koristi čiji je rezultat mnogostruko čišća otpadna voda, smanjenje nastajanja otpada i ekonomska ušteda za kompaniju. Kolika je vrijednost prethodnog projekta i koliki značaj istome pridaje zapadni svijet potvrđuje tadašnje uvrštenje LURINE studije ekodjelotvornosti na web stranice WBSCD-a (Svjetski poslovni Savjet za održivi razvoj), a na njihov zahtjev. LURINA studija ekodjelotvornosti bila je tada jedina koja je uvrštena na spomenute web stranice s područja srednje i istočne Europe. Zastupljenost Hrvatske u ovoj svjetskoj zbirci sigurno je dobrodošla za povećanje ugleda hrvatskog poduzetništva i njegove tržišne konkurentnosti, jer LURU izjednačava s najnaprednijim svjetskim poduzetnicima.

Spoznajom o nužnosti zaštite okoliša, provodi se i dalje će se provoditi politika održivog razvoja, koristeći osnovne mehanizme održivosti i programe ekodjelotvornosti. Sva postignuta znanja nesebično će se i dalje podijeliti s drugima za dobrobit okoliša. Osnovna odrednica standarda ISO 14001 i LURINE strategije je kontinuirano poboljšavanje i smanjivanje onečišćenja. Planira se uvesti i poboljšavati sustav upravljanja okolišem i u ostalim LURINIM jedinicama i svim novim akvizicijama. Pri definiranju općih i pojedinačnih ciljeva s programima zaštite okoliša posebna pozornost u narednom razdoblju posvećivat će se sprečavanju onečišćenja i smanjivanju nastajanja svih vrsta otpada (unapređenje sustava gospodarenja otpadom), zaštiti ozonskog omotača (zamjena opasnih tvari i smanjenje ispuštanja), smanjenju potrošnje vode, poboljšavanju kvalitete otpadnih voda (smanjenje opterećenja i propuštanja), smanjenju mogućnosti ekološkog incidenta i onečišćenja, smanjenju uporabe izvora i energenata, jačanju izobrazbe, svijesti, stručnosti, komunikacija i izmjenama informacija u zaštiti okoliša.

4.13 Sudski postupci i utjecaj ostalih ugovora na poslovanje

LURA sudjeluje kao stranka u ovršnim, stečajnim i parničnim postupcima. Navedeni sudski postupci pokrenuti su kao sudski postupci njenih pravnih prednika u vrijeme prije nastanka LURE kao jedinstvene pravne osobe ili nakon tog datuma kao izvorni sudski postupci LURE.

Niti jedan od sudskih postupaka koje LURA trenutno vodi, niti svi ti postupci u svojoj ukupnosti, ne predstavljaju čimbenik od presudnog mogućeg utjecaja na poslovanje društva.

LURA je do sada pokrenula 2.259 ovršnih predmeta, koji su, u najvećem broju slučajeva, pokrenuti zbog neplaćanja isporučene robe. Pored ovršnih predmeta, LURA vodi i 124 postupka u kojima su podnesene prijave potraživanja u stečajnom postupku, a radi namirenja razlučnih i izlučnih prava protiv stečajnih dužnika.

Protiv LURE i njenih pravnih prednika pokrenut je ukupno 51 parnični postupak, od kojih se najveći dio odnosi na naknadu štete radi povrede na radu i na radne sporove. U sklopu navedenog 51 parničnog postupka, nastavno se iznose kratka obilježja temeljnih skupina sporova, kako slijedi:

- Parnični postupci radi naknade štete – u glavnini ovih predmeta, tužitelji su postavili zahtjeve za isplatu raznih vidova materijalne i nematerijalne štete zbog povrede na radu. U manjem broju predmeta, osnovu zahtjeva tužitelja predstavlja odgovornost naših vozila u prometu. U određenom broju predmeta u kojima se može procijeniti da će ishod tih postupaka stvoriti određenu financijsku obvezu za LURU, očekuje se pokriće tih financijskih izdataka policama osiguranja, regresiranjem i/ili diobom odgovornosti s osigurateljima, dok će određeni dio troškova pasti i na teret LURE.
- Radni sporovi u kojima bivši zaposlenici zahtijevaju sudsku zaštitu prava - ovi se sporovi uglavnom vode radi utvrđenja postoji li određeno pravo radnika ili ne. U najvećem broju slučajeva radi se o utvrđivanju da li je odluka o otkazu ugovora o radu bila dopuštena.
- Sporovi proizašli u svezi stečaja - u najvećem broju slučajeva radi se o pobijanju pravne radnje stečajnog dužnika.

LURA u ovom trenutku ne vodi niti jedan arbitražni spor.

U svim parničnim postupcima u kojima se procjenjuje mogućnost određenog financijskog rizika, vodi se računa o minimiziranju istih, uključivo i pregovaranje u cilju postizanja određenih nagodbenih rješenja sporova u onim slučajevima u kojima postoji procjena o nepovoljnom ishodu po LURU.

LURA kao tužitelj vodi jedan postupak radi povrede žiga (Dukat) i još jedan postupak u kojemu zahtijeva utvrđenje prava vlasništva na nekretnini u zemljišno-knjižnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Kao što je i naprijed navedeno, procjenjuje se da u odnosu na sudske postupke u kojima se pojavljuje LURA, nema takvih koji bi na presudan način mogli utjecati na LURU, a posebno na njenu financijsku stabilnost i prijetnju normalnom poslovanju, i to ne samo pojedinačno, već i u njihovoj ukupnosti.

Što se poslovnih ugovora tiče LURA nema ugovora s dobavljačima koji bi presudno (u smislu mogućih troškova) mogli utjecati na poslovanje LURE, kao što je i mala vjerojatnost raskida suradnje s najvažnijim poslovnim partnerima.

Nadalje, LURA niti s jednim pojedinačnim od ukupno 6.000 kupaca ne ostvaruje promet veći od 10% ukupne realizacije. Stoga na temelju udjela pojedinog kupca u ukupnoj realizaciji LURE ne postoji potencijalni rizik u poslovanju. Također, LURA nema spoznaje o otkazu suradnje pojedinog poslovnog partnera.

5 STRUKTURA KAPITALA I UKUPNA ZADUŽENOST

Tablica 30: Struktura kapitala i zaduženost

	<i>tis. kn</i>		
Opis	31.12.2000.	31.12.2001.	31.12.2002.
Dugoročni krediti i obveze za najam	141.584	227.208	227.803
Kratk. kred., tekuća dospijeca kred. i obv. za najam	75.051	90.075	194.739
Ukupna zaduženost	216.635	317.283	422.542
Temeljni kapital	300.000	300.000	300.000
Rezerve	122.825	122.535	122.929
Zadržana dobit	179.589	199.321	209.727
Ukupna vlastita sredstva	602.414	621.856	632.656

Izvor: LURA

Napomene: U tijeku je zamjena 63 mil. kn kratkoročnog kredita u dugoročni.
Podaci za 2002. godinu na razini bilance uključuju konsolidaciju sa Slobodom.

6 VLASNIČKA STRUKTURA

Prema navedenim podacima u tablici ispod vidljivo je da većinski udio u vlasničkoj strukturi LURE drži jedan dioničar čiji udio iznosi 91,35%.

Kategoriju malih dioničara, kojih je ukupno 403, i čiji je udio 8,65%, čine zaposleni, ranije zaposleni, kooperanti, umirovljenici, zaposlenici državnih poduzeća te kategorije dioničara kojima je Hrvatski fond za privatizaciju sukladno pozitivnim propisima besplatno dodijelio dionice. Zastupljenost zaposlenika i kooperanata u ovoj kategoriji je najveći i njihov udio iznosi 70%.

Tablica 31: Vlasnička struktura na dan 31.03.2003. godine

Dioničar	Broj dionica	Udio u tem. kapitalu
Luka Rajić	2.740.471	91,35%
Mali dioničari	259.529	8,65%
Ukupno	3.000.000	100,00%

Napomena: LURA nije imala trezorskih dionica na 31.03.2003. godine

Izvor: LURA, Središnja depozitarna agencija

7 SAŽETAK STATUTA

Tekst koji slijedi predstavlja sažetak odredbi Statuta LURE te pozitivnih propisa Republike Hrvatske koji su s tim u neposrednoj vezi, a navode se radi lakšeg razumijevanja Statuta. Cilj je ovog sažetka dati kraći pregled o važnijim institutima uređenim Statutom, kao što su: tvrtka, sjedište i djelatnosti, temeljni kapital i prava koje daju dionice, te glavni organi LURE.

Uvod

Dioničko društvo LURA prehrambena industrija d.d. Zagreb nastalo je spajanjem dioničkih društava Dukat d.d. Zagreb, Sirela d.d. Bjelovar i Mljekara d.d. Zadar, te društva s ograničenom odgovornošću Lura Group d.o.o. Zagreb. Dana 02. kolovoza 1999. godine LURA je upisana u sudski registar Trgovačkog društva u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta MBS: 080307619.

Statut je usvojen na skupštinama spojenih društava, i to na Glavnoj skupštini Dukata d.d. dana 07. lipnja 1999. godine, na Skupštini Lura Group d.o.o. dana 07. lipnja 1999. godine, na Glavnoj skupštini Sirele d.d. dana 15. lipnja 1999. godine, te na Glavnoj skupštini Mljekare d.d. Zadar dana 17. lipnja 1999. godine. Nakon izmjena Statuta utvrđenih Odlukama Glavne skupštine LURE od dana 30. lipnja 2000. godine, dana 27. lipnja 2002. godine i dana 11. studenog 2002. godine utvrđen je potpuni tekst Statuta LURE koji je i danas na snazi.

Tvrtka, sjedište i djelatnosti

LURA posluje i sudjeluje u pravnom prometu pod tvrtkom koja glasi: LURA prehrambena industrija dioničko društvo (može upotrebljavati i skraćenu tvrtku koja glasi LURA d.d.) Sjedište LURE je u Zagrebu, Ulica Grada Vukovara 271.

Osnovna djelatnost LURE je proizvodnja prehrambenih proizvoda, tj. proizvodnja hrane i pića.

Temeljni kapital i dionice

Temeljni kapital LURE iznosi 300.000.000,00 kuna i podijeljen je na 3.000.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100,00 kuna. Dionice glase na ime i imaju oznaku emisije "A". Izdane su u nematerijaliziranom obliku i pohranjene su u depozitoriju Središnje depozitarne agencije. Svaka dionica daje svom imatelju pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini LURE.

Organi LURE

Statutom su ustanovljeni Uprava, Nadzorni odbor i Glavna skupština

Uprava

Uprava se sastoji od jedne do pet osoba. Broj članova Uprave utvrđuje Nadzorni odbor LURE. Ukoliko Upravu čini više od jedne osobe Nadzorni odbor imenuje Predsjednika

Uprave i članove Uprave, a ukoliko Upravu LURE čini samo jedna osoba Nadzorni odbor imenuje direktora LURE. Uprava se imenuje na mandat u trajanju od pet godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Uprava vodi poslovanje LURE samostalno i na vlastitu odgovornost. Međutim, Uprava je dužna pribaviti prethodnu suglasnost Nadzornog odbora za sklapanje poslova koji premašuju deset posto vrijednosti temeljnog kapitala LURE, kao i za sklapanje sljedećih poslova bez obzira na njihovu vrijednost:

- otuđivanje i/ili opterećivanje nekretnina LURE,
- promjenu temeljnog kapitala u društvima u kojima je LURA suvlasnik (dioničar),
- zaključivanje patentnih, licenčnih, ili drugih ugovora o prijenosu tehnologije i korištenju prava,
- odluke o isplati predujma na ime dividende.

Ukoliko se Uprava sastoji od više članova, Predsjednik Uprave zastupa LURU pojedinačno i samostalno, a pojedini član Uprave zastupa skupno s još jednim članom Uprave. U slučaju kad Upravu čini jedan član (direktor), isti zastupa LURU samostalno i pojedinačno.

Način rada Uprave i podjela poslova među članovima Uprava je uredila Poslovníkom o radu Uprave, koji je na snazi od 03. prosinca 2002. godine.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor ima pet članova koji se imenuju na razdoblje od četiri godine. Na konstituirajućoj sjednici Nadzornog odbora članovi Nadzornog odbora biraju predsjednika Nadzornog odbora i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora.

Pored nadziranja vođenja poslova LURE, Nadzorni odbor imenuje i opoziva Upravu LURE i na njezin zahtjev daje prethodnu suglasnost za sklapanje određenih poslova. Nadzorni odbor odluke donosi većinom glasova svih članova. O pitanjima iz svoje nadležnosti Nadzorni odbor odlučuje u skladu s Poslovníkom o radu Nadzornog odbora, kojeg je donio na sjednici od 25. rujna 2000. godine.

Glavna skupština

Na Glavnoj skupštini dioničari ostvaruju pravo glasa osobno ili putem punomoćnika. Pravo sudjelovanja i ostvarivanja prava glasa na Glavnoj skupštini imaju dioničari koji su istovremeno:

- upisani u knjigu dionica, do desetog dana prije dana održavanja Glavne skupštine,
- upisani u depozitoriju Središnje depozitarne agencije do desetog dana prije dana održavanja Glavne skupštine.

Rok za sazivanje Glavne skupštine računa se sukladno odredbi članka 279. stavak 2. Zakona o trgovačkim društvima, tj. isti se računa prema danu do čijeg isteka dioničari trebaju ispuniti uvjete upisa u knjigu dionica i u depozitorij Središnje depozitarne agencije.

Glavna skupština može donositi valjane odluke ako je na njoj zastupljeno više od 50% od ukupnog broja dionica. Glavnoj skupštini predsjedava predsjednik Skupštine kojeg određuje

Nadzorni odbor. Glavna skupština odlučuje o upotrebi dobiti na prijedlog Uprave LURE. Glavna skupština može odlučiti da se dobit upotrijebi u druge svrhe, te da se ne podijeli dioničarima. Osim ako zakonom nije što drugo propisano, Glavna skupština oduke donosi običnom većinom prisutnih glasova.

Ostale odredbe

Poslovnom tajnom u LURI smatraju se naročito: isprave i podaci o načinu postupanja u komercijalnim poslovima i odnosima, odnosima s poslovnim partnerima, visina plaće pojedinog zaposlenika, te tehnološko znanje, kao i svaki drugi podatak kojeg nadležni organ LURE proglasi poslovnom tajnom. Dioničari, menadžment i zaposlenici LURE dužni su čuvati poslovne tajne koje su im povjerene. Obveza čuvanja poslovne tajne opstaje i nakon prestanka odnosa sa LUROM.

8 OSVRT MENADŽMENTA NA FINANCIJSKI REZULTAT OSTVAREN U 2002. GODINI

Grupa LURA je u 2002. godini ostvarila rast konsolidiranih poslovnih prihoda u visini od 2,1% u odnosu na 2001. godinu, uz sudjelovanje prihoda od prodaje u istima sa 97%.

Prihodi od prodaje na domaćem tržištu viši su za 2,0% od prethodne godine. Na rezultat ostvaren u otežanim tržišnim uvjetima utjecalo je nekoliko čimbenika, od kojih možemo izdvojiti pad prosječnih cijena proizvoda, rast uvoza subвенicioniranih sireva iz EU (90% veći uvoz iz EU u odnosu na prethodnu godinu), te utjecaj procesa restrukturiranja maloprodaje kroz ulazak velikih međunarodnih lanaca i udruživanje manjih domaćih kupaca u interesne grupe, što je značajno podiglo troškove plasmana LURE. Unatoč tome, tržišna pozicija LURE s volumenskim udjelom u prodaji gotovih mliječnih proizvoda kreće se u visini od 41%, tržišni udio prodaje bezalkoholnih pića prelazi 10%, a proširenjem proizvodnog asortimana, u prosincu 2002. godine na konditorske proizvode, stečen je i tržišni udjel od 32% u prodaji grupe proizvoda Keksi i srodni proizvodi.

Izvoz u 2002. godini sudjeluje sa 10% u prihodima od prodaje, što je povećanje za 16% u odnosu na 2001. godinu. Značajniji rast zabilježen je na našem glavnom izvoznom području, tržištu BIH, gdje smo ostvarili porast prodaje profitabilnih proizvoda, koristeći snagu vlastite distribucije i etabliranog položaja na tržištu. Na istom tržištu ostvarujemo tržišni udio od preko 25% za grupu proizvoda vrhnja, odnosno preko 20% za grupu proizvoda jogurta.

Poslovni rashodi u 2002. godini porasli su za 8% u odnosu na prethodnu godinu. Na njihov rast utjecale su promjene na tržištu i unutrašnje promjene u Grupi, od kojih posebno izdvajamo rast troškova osnovne sirovine, troškova plasmana, troškova restrukturiranja, amortizacije, te ispravka vrijednosti potraživanja za kamate, u financijskim rashodima.

Najznačajnije povećanje predstavlja porast troškova osnovne sirovine u odnosu na 2001. godinu. Rast prosječne cijene mlijeka iz otkupa u RH i u BIH povećao je troškove za 60 mil. kn. Uz navedeno LURA sudjeluje u troškovima izrada analiza kvalitete mlijeka naših kooperanata koju provodi Središnji laboratorij za kontrolu mlijeka, u visini od 50%. Nakon rasta cijena tijekom 2001. i 2002. godine cijene mlijeka su na razini onih u Europskoj Uniji.

Nastavno na već iznesene strukturne promjene u maloprodaji u RH, čija je posljedica pad broja malih kupaca u korist velikih trgovačkih lanaca odnosno udruženja trgovaca, LURA je imala značajnije troškove plasmana u 2002. godini. Očekuje se da će taj trend rasta u 2003. godini usporiti.

Troškovi restrukturiranja koji podrazumijevaju trošak konzultantskih usluga i troškove osoblja, nastali su uslijed procesa restrukturiranja Grupe i reorganizacije LURE d.d.

Kontinuirana investicijska ulaganja (od kojih izdvajamo ulaganja u razvoj proizvodnje i tehnologije, distribuciju i zaštitu okoliša) rezultirala su povećanjem obračunate amortizacije za 7% u odnosu na prethodnu godinu.

Poslovanje 2002. godine ostvareno je u otežanim poslovnim uvjetima, gdje u operativnom poslovanju rast prihoda nije nadoknadio rast troškova, međutim već krajem 2002. godine stvorene su značajne pretpostavke za zaokret u poslovanju i ostvarenje usvojene vizije LURE:

- smanjenje poslovnog rizika povezanog s fokusiranjem na jednu poslovnu granu koje je započelo ulaskom u segment bezalkoholnih pića i napitaka, nastavljeno je kupnjom udjela u Slobodi čime je napravljen iskorak u konditorsko-pekarsku industriju,
- LURA će se u sljedećem razdoblju orijentirati i na razvoj novih proizvodnih programa, kako bi snažnije djelovala na rast prihoda od prodaje i proširenje prodajnog asortimana,
- započet je projekt učinkovitog upravljanja troškovima u opskrbi proizvoda, s ciljem smanjivanja istih u strukturi troškova proizvoda,
- u suradnji s konzultantima započeta je priprema za daljnju regionalnu ekspanziju. Osim tržišta bivše Jugoslavije, analizirani su atraktivnost i potencijali još šest tržišta zemalja srednje i istočne Europe, te su nakon toga definirani prioriteti i angažirane investicijske banke za sljedeću fazu odabira i analize modela i akvizicijskih meta na ciljanim tržištima, kako bi LURA bila spremna odgovoriti na nove izazove definirane razvojnom strategijom.

9 REVIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA GRUPE LURA I LURE d.d. ZA 2002.

IZVJEŠĆE NEZAVISNOG REVIZORA

DIONIČARIMA I UPRAVI LURA d.d.

Obavili smo reviziju bilance LURE d.d. (“Društvo”) i LURE d.d. i njezinih podružnica (“Grupa”) na dan 31. prosinca 2002. godine, i njihovih računa dobiti i gubitka te izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila. Za ove financijske izvještaje prikazane od stranice 2 do 32 odgovorna je Uprava Grupe. Naša je odgovornost izraziti mišljenje o tim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije.

Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i obavimo reviziju kako bismo prikupili dovoljno dokaza koji nam pružaju u razumnoj mjeri jamstvo da u financijskim izvještajima nema značajnog pogrešnog prikazivanja. Revizija uključuje ispitivanja, na bazi testiranja evidencija koje potkrepljuju iznose i bilješke uz financijske izvještaje. Revizija također uključuje i ocjenu značajnijih procjena i prosudbi Uprave, kao i ocjenu ukupnog prikaza financijskih izvještaja. Uvjereni smo da obavljena revizija daje razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji prikazuju u svim značajnim aspektima istinito i fer financijski položaj Grupe i Društva na dan 31. prosinca 2002. godine, rezultate njihovog poslovanja i promjena novčanih tokova za godinu koja je tada završila i pripremljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

PricewaterhouseCoopersPricewaterhouseCoopers d.o.o.
Cambridge, 17. ožujka 2003.Zagreb, 17. ožujka 2003.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješke	GRUPA LURA		LURA d.d.	
		2002.	2001.	2002.	2001.
Poslovni prihodi					
Prihodi od prodaje u zemlji		1.366.603	1.339.867	1.187.850	1.221.700
Prihodi od prodaje u inozemstvu		169.153	145.975	108.582	93.898
Prihodi od prodaje trgovačke robe	3	138.819	150.894	175.677	125.489
		<u>1.674.575</u>	<u>1.636.736</u>	<u>1.472.109</u>	<u>1.441.087</u>
Ostali poslovni prihodi	4	50.764	52.689	49.184	49.003
Ukupni poslovni prihodi		<u>1.725.339</u>	<u>1.689.425</u>	<u>1.521.293</u>	<u>1.490.090</u>
Poslovni rashodi					
Promjena vrijednosti proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda		3.576	(16.045)	1.029	(9.027)
Troškovi materijala i usluga	5	1.072.518	1.004.091	939.931	917.640
Troškovi trgovačke robe	6	112.895	120.545	154.010	102.897
Troškovi zaposlenih	7	259.625	226.294	194.656	177.098
Amortizacija	11,12,13	128.735	120.858	93.006	91.702
Ostali poslovni rashodi	8	101.054	95.166	70.563	75.583
Ukupno poslovni rashodi		<u>1.678.403</u>	<u>1.550.909</u>	<u>1.453.195</u>	<u>1.355.893</u>
Dobit iz poslovanja		46.936	138.516	68.098	134.197
Neto financijski rashodi	9	(21.823)	(7.759)	(14.686)	(5.381)
Dobit prije oporezivanja		25.113	130.757	53.412	128.816
Porez na dobit	10	(14.633)	(30.325)	(13.513)	(27.194)
Neto dobit		<u>10.480</u>	<u>100.432</u>	<u>39.899</u>	<u>101.622</u>

Napomena: kod Grupe LURA, za 2002. godinu, uključena konsolidacija sa Slobodom samo na razini bilance.

BILANCA

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješke	GRUPA LURA		LURA d.d.	
		31. prosinca 2002.	31. prosinca 2001.	31. prosinca 2002.	31. prosinca 2001.
Dugotrajna imovina					
Materijalna imovina	11	671.486	615.092	412.923	481.514
Predujmovi za materijalnu imovinu	11	21.295	4.476	17.446	3.501
Ulaganja u nekretnine	12	48.733	10.337	37.690	10.337
Nematerijalna imovina	13	118.762	124.393	4.799	4.801
Ulaganja u povezana društva	14	-	-	328.802	179.937
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	3.210	4.988	995	4.988
Dani dugotrajni krediti	16	7.344	3.725	5.085	4.314
Predujmovi		683	680	540	528
Ukupno dugotrajna imovina		871.513	763.691	808.280	689.920
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	142.577	130.640	100.759	105.274
Potraživanja od kupaca	18	243.631	214.454	201.459	187.933
Dani kratkotrajni krediti	19	7.315	4.833	37.098	4.451
Ostala kratkotrajna imovina	20	26.243	10.244	20.631	8.564
Novac i novčani ekvivalenti		32.145	36.758	23.974	25.715
Ukupna kratkotrajna imovina		451.911	396.929	383.921	331.937
Ukupna imovina		1.323.424	1.160.620	1.192.201	1.021.857

<i>(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)</i>	Bilješke	GRUPA LURA		LURA d.d.	
		31. prosinca 2002.	31. prosinca 2001.	31. prosinca 2002.	31. prosinca 2001.
Kapital i rezerve					
Temeljni kapital	21	300.000	300.000	300.000	300.000
Zakonske rezerve	21	15.075	15.000	15.000	15.000
Ostale rezerve	21	107.778	107.778	107.778	107.778
Kumulirane tečajne razlike		76	(243)	-	-
Zadržana dobit		209.727	199.321	247.717	207.818
Ukupno kapital i rezerve		632.656	621.856	670.495	630.596
Manjinski udjeli	29	24.440	-	-	-
Dugoročne obveze					
Dugoročni krediti	22	218.279	214.019	103.256	110.456
Dugoročni dio obveza za najam	24	9.524	13.189	9.524	13.189
Ostale dugoročne obveze	25	899	4.290	899	62
Ukupno dugoročne obveze		228.702	231.498	113.679	123.707
Kratkoročne obveze					
Tekuća dospijuća dugoročnih kredita i obveza za najam	22,24	72.488	34.480	53.726	32.841
Kratkoročni krediti	26	122.251	55.595	176.601	60.995
Obveze prema dobavljačima	27	191.345	154.687	147.222	134.841
Obračunate i ostale obveze	28	51.542	62.504	30.478	38.877
Ukupno kratkoročne obveze		437.626	307.266	408.027	267.554
Ukupno obveze		666.328	538.764	521.706	391.261
Ukupno pasiva		1.323.424	1.160.620	1.192.201	1.021.857

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

GRUPA LURA

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješke	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Kumulirane tečajne razlike	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2000.		300.000	15.000	107.778	47	179.589	602.414
Neto dobit za godinu		-	-	-	-	100.432	100.432
Objavljene dividende 2000.	21	-	-	-	-	(80.700)	(80.700)
Tečajne razlike		-	-	-	(290)	-	(290)
Stanje 31. prosinca 2001.	21	300.000	15.000	107.778	(243)	199.321	621.856
Neto dobit za godinu		-	-	-	-	10.480	10.480
Prijenos na zakonske rezerve		-	75	-	-	(75)	-
Tečajne razlike		-	-	-	320	-	320
Stanje 31. prosinca 2002.	21	300.000	15.075	107.778	77	209.726	632.656

LURA d.d.

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	Dionički kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2000.		300.000	15.000	107.778	186.896	609.674
Neto dobit za godinu		-	-	-	101.622	101.622
Objavljene dividende za 2000.	21	-	-	-	(80.700)	(80.700)
Stanje 31. prosinca 2001.	21	300.000	15.000	107.778	207.818	630.596
Neto dobit za godinu		-	-	-	39.899	39.899
Stanje 31. prosinca 2002.	21	300.000	15.000	107.778	247.717	670.495

IZVJEŠĆE O NOVČANOM TOKU

(svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti:				
Neto dobit	10.480	100.432	39.899	101.622
Amortizacija	128.735	120.858	93.006	91.702
Otpis sirovina	3.638	1.975	3.341	1.975
Rezerviranja za sporna potraživanja	9.429	15.577	7.584	14.701
Otpis potraživanja za kamate	5.947	820	5.947	820
Nerealizirane negativne tečajne razlike	2.716	(5.494)	1.283	(4.932)
Dobitak od prodaje ulaganja u dionice	-	(2.280)	-	(991)
Otpis ulaganja u dionice	3.771	2.382	3.771	2.382
(Dobitak)/gubitak od prodaje i rashoda dugotrajne imovine	(3.032)	1.572	(3.715)	1.572
Ostale stavke koje ne utječu na gotovinu	1.341	(372)	(1.040)	88
Ukupne stavke koje ne utječu na gotovinu	152.545	135.038	110.177	107.317
Povećanje potraživanja od kupaca	(19.326)	(45.334)	(27.004)	(24.884)
Smanjenje/(povećanje) vrijednosti zaliha	1.670	(15.165)	1.174	(13.044)
Smanjenje/(povećanje) ostale kratkotrajne imovine	(13.876)	1.842	355	(174)
Plaćeni porez na dobit	(37.134)	(41.235)	(36.082)	(39.104)
Plaćene kamate	(16.634)	(17.271)	(11.088)	(14.387)
Povećanje obveza prema dobavljačima	8.783	15.582	12.381	1.434
Povećanje obračunatih i ostalih obveza	20.556	52.515	12.837	40.782
Promjene u obrtnom kapitalu	(55.961)	(49.066)	(47.427)	(49.377)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	107.064	186.404	102.649	159.562
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti:				
Nabava materijalne imovine	(112.107)	(97.187)	(54.740)	(58.172)
Nabava nematerijalne imovine	(2.449)	(2.488)	(1.845)	(2.488)
Primici od prodaje materijalne imovine	8.808	2.718	8.605	656
Primici od prodaje ulaganja u dionice	292	3.146	292	1.319
Stjecanje podružnica, neto stečeni novac	(76.616)	(7.680)	(147.975)	(21.177)
Stjecanje imovine Badel BAP-a	-	(95.353)	-	-
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti:	(182.072)	(196.844)	(195.663)	(79.862)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti				
Isplate za dane dugoročne kredite	(4.470)	(1.707)	(4.477)	(5.135)
Primici od otplate danih dugoročnih kredita	2.771	2.813	3.793	3.622
Isplate za dane kratkoročne kredite i depozite	(39.485)	(35.036)	(69.650)	(35.927)
Primici od otplate danih kratkoročnih kredita	37.012	34.502	37.012	37.413
Primici od dugoročnih kredita	46.587	153.054	43.568	48.545
Otplata dugoročnih kredita	(32.129)	(74.985)	(30.492)	(74.199)
Otplata za najam	(3.783)	(4.212)	(3.783)	(4.212)
Primici od kratkoročnih kredita	184.440	103.411	235.386	109.922
Otplata kratkoročnih kredita	(120.548)	(71.416)	(120.084)	(71.750)
Isplaćene dividende	-	(80.721)	-	(80.721)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti	70.395	25.703	91.273	(72.442)
Neto povećanje/smanjenje novčanih sredstava	(4.613)	15.263	(1.741)	7.258
Novčana sredstva, početak godine	36.758	21.495	25.715	18.457
Novčana sredstva, kraj godine	32.145	36.758	23.974	25.715

BILJEŠKA 1 – OSNOVNA DJELATNOST

LURA d.d. (u daljnjem tekstu: "Društvo") nastala je spajanjem četiriju društava u sastavu LURA Grupe, i to Dukata d.d. Zagreb, Sirele Industrije Mliječnih Proizvoda d.d. Bjelovar, Mljekare d.d. Zadar i LURA Grupe d.o.o. Društvo je registrirano za iste djelatnosti kao i prijašnja četiri društva: prerađivanje mlijeka, mliječnih proizvoda (uključujući sireve, kravljji sir, fermentirane i pasterizirane proizvode) te uzgoj krava za proizvodnju mlijeka.

LURA d.d. je društvo u privatnom vlasništvu, osnovano prema zakonima i propisima Republike Hrvatske. Društvo je locirano u Zagrebu.

LURA Grupu (u daljnjem tekstu: "Grupa") čine matično društvo LURA d.d., Zagreb i sedam povezanih društava sa sjedištima u Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini. Ostale djelatnosti Grupe uključuju popravak i održavanje vozila, prijevoz robe i proizvodnju kruha, keksa i bezalkoholnih pića.

Na dan 31. prosinca 2002. godine, većinski vlasnik Grupe je Luka Rajić, koji posjeduje 90,74% dionica Društva, dok je preostalih 9,26 % dionica u vlasništvu raznih dioničara.

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Slijedi prikaz osnovnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja:

2.1. Osnove prikaza

Financijski izvještaji pripremljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Financijski izvještaji pripremljeni su primjenom konvencije povijesnog troška, uz promjene uslijed revalorizacije pojedinih nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja raspoloživa za prodaju.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno općim računovodstvenim načelima zahtijeva upotrebu procjena i pretpostavki koje utječu na imovinu i obveze u financijskim izvještajima, na bilješke o nepredviđenoj imovini i obvezama na dan sastavljanja financijskih izvještaja te na prihode i troškove u toku izvještajnog razdoblja. Iako se procjene baziraju na najboljim saznanjima menadžmenta o tekućim događajima i aktivnostima, stvarni rezultati se mogu razlikovati od tih procjena.

2.2. Konsolidacija

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju aktivnu i pasivnu Društva i njezinih povezanih društava na dan bilance, račun dobiti i gubitka te izvješća o promjenama u kapitalu i novčanim tokovima za razdoblje koje je tada završilo. Povezana društva su društva u kojima Društvo direktno ili indirektno posjeduje najmanje 50% glasačkih prava ili na neki drugi način ima kontrolu nad poslovanjem.

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.2. Konsolidacija (nastavak)

Podružnice su konsolidirane od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Društvo, te isključene iz konsolidacije od dana prodaje. Kupnja podružnica knjiži se po trošku. Trošak kupnje mjeri se kao fer vrijednost napuštene imovine, izdanih dionica ili postojećih troškova na dan kupnje, uvećan za troškove neposredno povezane s kupnjom. Prekoračenje troška kupnje iznad fer vrijednosti neto imovine kupljene podružnice iskazuje se kao goodwill.

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe su eliminirani iz konsolidacije; isto tako eliminirani su i nerealizirani gubici osim ako se troškovi ne mogu nadoknaditi. Po potrebi, računovodstvene politike podružnica su izmijenjene da bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

2.3. Strana sredstva plaćanja

(1) Izvještajna valuta

Transakcije uključene u financijske izvještaje svake članice Grupe iskazane su koristeći valutu koja najbolje odražava ekonomsku bit poslovnih događaja i okolnosti važnih za članicu Grupe “izvještajna valuta”. Financijski izvještaji prikazani su u hrvatskim kunama, koje su izvještajna valuta Društva.

(2) Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije iskazane u stranim sredstvima plaćanja prevode se u izvještajnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Tečajne razlike nastale zatvaranjem monetarnih stavki u stranoj valuti i iskazivanjem monetarnih stavki stranih valuta, priznaju se kao prihod ili rashod u računu dobiti i gubitka.

(3) Članice Grupe

Računi dobiti i gubitka i izvještaji o novčanom toku inozemnih podružnica preračunati su u izvještajnu valutu Grupe koristeći prosječne tečajeve za godinu, a njihove bilance preračunate su koristeći tečaj na 31. prosinca. Tečajne razlike nastale preračunom neto imovine inozemnih podružnica evidentiraju se unutar ukupnog kapitala na poziciji “Kumulirane tečajne razlike”. Prilikom prodaje inozemne podružnice, te tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka kao dio dobitka ili gubitka od prodaje.

Goodwill nastao stjecanjem inozemnih podružnica iskazuje se kao nemonetarna imovina Grupe. Goodwill se iskazuje po povijesnom trošku nabave, denominiranom u stranoj valuti, a za potrebe izvještaja se preračunava po tečaju važećem na datum transakcije.

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.4. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Trošak nabave uključuje sve izravne troškove u svezi s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu uporabu. Nabavke imovine se kapitaliziraju ukoliko je procijenjen vijek korištenja veći od jedne godine i trošak individualnog dobra je veći od 1.000 kuna.

Nekretnine, postrojenja i oprema uključuju zemljišta, zgrade, strojeve i opremu, alate, stoku, namještaj i transportna sredstva. Vlasnička prava na prirodni prirast stoke pripadaju nezavisnim proizvođačima mlijeka.

Grupa obavlja redovite godišnje preglede na temelju eksternih i internih izvora informacija kako bi procijenila nadoknadivi iznos dugotrajne materijalne imovine. U slučaju da je knjigovodstveni iznos ove imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa. Dobici i gubici nastali prodajom uključuju se u dobit od poslovnih aktivnosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se od početka njihovog korištenja, te se obračunava primjenom pravocrtne metode po godišnjim stopama temeljenim na procijenjenom vijeku uporabe imovine od dana modernizacije ili kupnje. Amortizacija se obračunava za svu imovinu sve dok nije potpuno amortizirana.

Očekivani vijek uporabe je kako slijedi:

	<u>Jedan</u>	Broj smjena <u>Dva</u>	<u>Tri</u>
Zgrade	2,0%-10,0%	2,5%-12,5%	3,0%-15,0%
Strojevi i oprema	5,0%-12,5%	6,3%-15,6%	7,5%-18,8%
Transportna sredstva	20,0%-25,0%	25,0%-30,0%	30,0%-37,5%
Alati	10,0%-20,0%	12,5%-25,0%	15,0%-30,0%
Stoka	20,0%	nije primjenjivo	nije primjenjivo

Za materijalnu imovinu koja se koristi u više od jedne smjene, amortizacijski trošak se uvećava za 25% (dvije smjene) i 50% (tri smjene), sukladno tome.

Zemljišta se ne amortiziraju, obzirom da im je vijek trajanja neograničen.

2.5. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine, koja se uglavnom odnose na poslovne zgrade i zemljište, namijenjena su prodaji ili dugoročnom stjecanju prihoda od najamnine, i Grupa ih ne koristi kao svoje prostorije. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i relevantan kupac je identificiran, u kojem slučaju se svrstavaju u kratkoročna ulaganja. Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku umanjenom za amortizaciju.

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.6 Nematerijalna imovina

(1) Goodwill

Goodwill predstavlja razliku između fer vrijednosti naknade stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u neto imovini stečene podružnice na dan stjecanja.

Goodwill se amortizira primjenom pravocrtne metode tijekom procijenjenog vijeka uporabe. Uprava utvrđuje procijenjeni vijek uporabe goodwill-a na temelju procjene društava u trenutku kupnje, uzimajući u obzir čimbenike kao što su postojeći tržišni udio, potencijalni rast i drugi čimbenici povezani s kupljenim društvima. Goodwill se amortizira tijekom maksimalno 10 godina.

Na svaki datum bilance Grupa procjenjuje pokazatelje koji ukazuju na potrebu za umanjnjem goodwilla. Ukoliko postoje ti pokazatelji, analizom se utvrđuje da li je sadašnja vrijednost goodwilla nadoknadiva. Umanjenje vrijednosti goodwilla vrši se ukoliko je sadašnja vrijednost goodwilla veća od nadoknadivog iznosa procijenjenog analizom.

(2) Ostala nematerijalna imovina

Ostala nematerijalna imovina sastoji se od troškova za patente, zaštitne znakove, koncesije, najmove i licence koji su amortizirani pravocrtnom metodom tijekom posljednjih 5 godina.

2.7. Ulaganja

Ulaganja stečena prvenstveno za potrebe stvaranja dobiti od kratkoročnih promjena cijene, klasificirana su kao ulaganja namijenjena za trgovanje i uključena u kratkotrajnu imovinu. Ulaganja s fiksnim dospeljem koja Uprava namjerava i u mogućnosti je držati u posjedu do dospelja, klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospelja i uključuju se u dugotrajnu imovinu. Ulaganja namijenjena držanju u posjedu na neodređeno vrijeme, a koja mogu biti prodana za potrebe tekuće likvidnosti, klasificiraju se kao ulaganja raspoloživa za prodaju. Ova ulaganja se uključuju u dugotrajnu imovinu, osim ako Uprava nema izričitu namjeru držati ulaganje u posjedu kraće od 12 mjeseci od datuma bilance, u kojem slučaju se uključuju u kratkotrajnu imovinu. Grupa utvrđuje odgovarajuću klasifikaciju ulaganja prilikom kupnje i redovito procjenjuje tu klasifikaciju.

Ulaganja u dionice i obveznice klasificiraju se kao ulaganja raspoloživa za prodaju i iskazuju se po fer vrijednosti. Glavnički instrumenti kojima se ne trguje i čiju fer vrijednost nije moguće utvrditi iskazuju se po trošku umanjnjem za amortizaciju. Utržive vrijednosnice iskazuju se po tržišnoj vrijednosti koja se utvrđuje na temelju ponudbenih cijena na burzi na datum bilance.

Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti ulaganja raspoloživih za prodaju uključuju se u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem nastanu. Prihod od dividendi priznaje se po primitku.

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.8. Imovina u najmu

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme u kojima Grupa snosi sve rizike i nagrade vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Financijski najmovi se kapitaliziraju na početku najma prema fer vrijednosti unajmljene nekretnine ili sadašnje vrijednosti minimalne najamnine, ovisno što je niže. Nekretnine, postrojenja i oprema kupljeni pod financijskim najmom amortiziraju se po korisnom vijeku upotrebe ili trajanju najma, ovisno što je kraće.

Najmovi u kojima Grupa ne zadržava značajni udio rizika i nagrada vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Isplate izvršene po operativnom najmu iskazuju se u računu dobiti i gubitka prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma.

2.9. Investicijsko i tekuće održavanje

Troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete prihode razdoblja u kojem su nastali. Rekonstrukcije i adaptacije kojima se mijenja kapacitet ili namjena materijalne imovine iskazuju se kao povećanje vrijednosti materijalne imovine.

2.10. Zalihe

Zalihe sirovina i rezervnih dijelova iskazuju se po prosječnom ponderiranom trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno koja je niža. Neto očekivana prodajna vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za troškove dorade i troškove prodaje.

Vrijednost zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda iskazuje se po stvarnom trošku nabave, koji obuhvaća fiksne i varijabilne troškove proizvodnje. Fiksni opći troškovi proizvodnje kao amortizacija, održavanje, te trošak administracije i uprave pogona u cijelosti se raspoređuju u zalihe. Zalihe trgovačke robe u maloprodaji iskazuju se po trošku nabave uz iskaz ukalkulirane razlike u cijeni i poreza na dodanu vrijednost.

Sitan inventar i alat otpisuju se u cijelosti kod stavljanja u uporabu.

2.11. Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca uključuju sva potraživanja od prodaje proizvoda i usluga kupcima u zemlji i inozemstvu. Iskazuju se u iznosima za koje se očekuje da će biti naplaćeni. Potraživanja od kupaca iskazuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za potrebna rezerviranja za sumnjive ili sporne dugove. Rezerviranje za umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca utvrđuje se kada ima objektivnih dokaza da Grupa neće moći naplatiti sve dospjele iznose u skladu s prvobitnim uvjetima potraživanja.

2.12. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni te depozite kod banaka po videnju. U bilanci su prekoračenja po računima kod banaka iskazana kao krediti pod stavkom "Kratkoročne obveze".

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.13. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju pravnu ili izvedenu obvezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji predstavljaju ekonomsku korist radi podmirivanja obveza, te ako se može pouzdano procijeniti iznos obveze.

Rezerviranja za restrukturiranje uključuju uglavnom plaćanje otpremnina zaposlenicima i priznaju se u razdoblju u kojim Grupa preuzme zakonsku ili izvedenu obvezu plaćanja. Otpremnine zaposlenicima se priznaju samo nakon što je postignut sporazum s odgovarajućim predstavnicima zaposlenika kojim se utvrđuju uvjeti za određivanje viška zaposlenika te broj zaposlenika na koji se to odnosi ili nakon što su pojedini zaposlenici obaviješteni o određenim uvjetima.

2.14. Dionički kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica. Dividenda na redovne dionice priznaje se u vlasničku glavicu u razdoblju u kojem je odobrena od strane Glavne Skupštine.

2.15. Porez na dobit

Porez na dobit obračunava se sukladno zakonu i propisima Republike Hrvatske. Propisana stopa u 2002. i 2001. godini bila je 20%. Sve ostale članice Grupe podliježu oporezivanju u zemljama u kojima su registrirane.

Odgodena porezna imovina ili obveze nastale temeljem razlike između porezne neto dobiti i dobiti prikazane u računu dobiti i gubitka navode se ako su značajne i ako se očekuje da će se realizirati u bliskoj budućnosti.

2.16. Priznavanje prihoda

Poslovni prihodi ostvareni prodajom proizvoda priznaju se na dan isporuke, kada se značajni rizici i koristi od vlasništva prenose na kupca. Prihod od ostalih usluga evidentira se kada je usluga izvršena, pod uvjetom da je rizik od neplaćanja mali.

Prihodi od kamata se priznaju na vremenski proporcionalnoj osnovi, tako da se u obračun uzima stvarni prinos na sredstvo.

BILJEŠKA 2 – OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

2.17. Upravljanje financijskim rizikom

Aktivnosti koje Grupa obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima, uključujući učinke promjena tržišnih cijena te promjene deviznih tečajeva i kamatnih stopa. Grupa ne koristi derivacijske instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti financijskom riziku.

(1) Rizik poslovanja u stranim valutama

Prihod Grupe od prodaje u inozemstvu ostvaren je pretežno u EUR-ima. Svi dugoročni i veći dio kratkoročnih kredita Grupe denominirani su u stranoj valuti (uglavnom u EUR-ima i američkim dolarima). Osim toga, Grupa ima ulaganja u strane podružnice (u Sloveniji i Bosni i Hercegovini) čija je neto imovina izložena riziku preračuna valuta.

(2) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika. Grupa posjeduje politike koje osiguravaju da je prodaja proizvoda namijenjena kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu povijest. Kreditni rizik, u odnosu na dane kredite, limitiran je zahvaljujući relativno malim iznosima, te njihovoj disperziranosti između većeg broja kooperanata i zaposlenika Grupe.

(3) Rizik kamatne stope

Prihod i novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti Grupe ovise o promjenama tržišnih kamatnih stopa budući da su kamatne stope na kredite uglavnom vezane na LIBOR stopu. Grupa nema značajne imovine koja donosi kamatu.

(4) Fer vrijednost

Knjigovodstveni iznosi gotovine, potraživanja od kupaca, obveza prema dobavljačima, obračunatih troškova i kratkoročnih kredita iskazuje se u vrijednostima koje su približno jednake fer vrijednostima obzirom na kratkoročno dospjeće ove imovine i obveza. Zalihe su iskazane po trošku ili neto tržišnoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Knjigovodstvena vrijednost dugoročnih financijskih obveza približna je fer vrijednosti budući da su iskazane kamatne stope vezane za ugovorne novčane tokove po tekućim tržišnim kamatnim stopama raspoložive Grupi za slične financijske instrumente.

2.18. Reklasifikacija

Određene stavke kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza u bilancama prijašnjih godina prikazane su odvojeno, dok su ove godine kombinirani kako bi prikaz bio što koncizniji.

BILJEŠKA 3 – PRIHOD OD PRODAJE TRGOVAČKE ROBE

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Prihodi od prodaje proizvoda LURA-PIĆA	-	-	54.528	-
Prihodi od prodaje proizvoda Mljekare Livno	-	-	9.431	10.663
Prihodi od prodaje proizvoda robne marke Grupe proizvedenih kod drugih društava	43.263	47.076	23.730	23.509
Prihodi od prodaje ostale trgovačke robe	95.556	103.818	87.988	91.317
	138.819	150.894	175.677	125.489

Prihodi od prodaje proizvoda Mljekare Livno d.o.o. i LURE-PIĆA d.o.o. su iskazani unutar računa dobiti i gubitka za Luru d.d. kao trgovačka roba. Međutim, u konsolidaciji, ovi prihodi predstavljaju robu proizvedenu unutar Grupe i iskazani su pod nazivom "Prihodi od prodaje u zemlji i inozemstvu". Isto vrijedi i za troškove prodane trgovačke robe (bilješka 6).

BILJEŠKA 4 – OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Prihod od prodaje materijala	23.445	26.718	25.363	29.062
Naplaćena otpisana potraživanja	5.835	4.005	5.648	4.003
Premije osiguranja	4.501	6.584	3.617	4.331
Prihodi od prodaje materijalne imovine	8.808	2.636	8.605	656
Ostalo	8.175	12.746	5.951	10.951
	50.764	52.689	49.184	49.003

U 2002. godini, neto dobit od prodaje materijalne imovine iznosi 3.715 tisuća kuna (2001: neto gubitak iznosi 915 tisuća kuna) za Društvo i 3.032 tisuća kuna (2001: neto gubitak 67 tisuća kuna) na nivou Grupe. Prihodi od prodaje materijalne imovine prikazani su u gornjoj tabeli, dok je neto knjigovodstvena vrijednost prodane i rashodovane materijalne imovine prikazana u ostalim troškovima proizvodnje (bilješka 8).

BILJEŠKA 5 – TROŠKOVI MATERIJALA I USLUGA

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Materijal				
Sirovine, rezervni dijelovi i potrošna roba	837.496	805.940	762.663	760.491
Energija i ostali troškovi	55.940	56.066	34.858	35.284
Ukupno troškovi materijala	893.436	862.006	797.521	795.775
Vanjske usluge				
Prijevoz	30.241	30.465	30.489	28.198
Popravci i održavanje	33.361	31.260	29.373	27.591
Troškovi propagande	46.792	27.085	31.027	24.757
Najam / leasing	5.582	3.524	2.887	1.577
Intelektualne usluge	18.189	11.490	16.632	10.386
Komunalne usluge	11.118	9.804	9.456	8.937
Ostalo	33.799	28.457	22.546	20.419
Ukupan trošak vanjskih usluga	179.082	142.085	142.410	121.865
Ukupno materijalni troškovi i usluge	1.072.518	1.004.091	939.931	917.640

BILJEŠKA 6 – TROŠKOVI PRODANE TRGOVAČKE ROBE

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Troškovi prodaje proizvoda LURA-PIĆA	-	-	53.668	-
Troškovi prodaje proizvoda Mljekare Livno	-	-	8.359	8.317
Troškovi prodaje proizvoda robne marke Grupe proizvedenih kod drugih društava	34.216	37.725	18.730	18.572
Troškovi prodaje ostale trgovačke robe	78.679	82.820	73.253	76.008
Ukupno	112.895	120.545	154.010	102.897

BILJEŠKA 7 – TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Plaće	130.055	117.923	97.043	92.312
Porezi i doprinosi	103.139	89.162	78.428	70.137
Troškovi otpremnina	12.477	6.861	8.113	4.783
Ostali troškovi zaposlenih	13.954	12.348	11.072	9.866
	259.625	226.294	194.656	177.098

Otpremnine predstavljaju naknade koje su ili će biti isplaćene zaposlenicima čija su radna mjesta ukinuta tijekom godine.

Ostale naknade zaposlenicima uključuju darove, jubilarne nagrade, dnevnice i druge naknade.

Broj zaposlenih unutar Grupe na dan 31. prosinca 2002. bio je 3.068 (31. prosinca 2001: 2.210), što uključuje i 926 zaposlenika iz akvizicija izvršenih tijekom godine.

BILJEŠKA 8 – OSTALI POSLOVNI RASHODI

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Troškovi prodanih materijala	20.952	24.621	22.314	27.095
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	9.429	15.577	7.584	14.701
Premije osiguranja	12.110	10.118	8.351	7.366
Bankovne provizije	2.131	4.785	1.538	2.603
Reprezentacija	5.396	4.778	4.232	3.690
Troškovi obrazovanja	3.498	1.855	2.799	1.639
Dnevnice i putni troškovi	10.841	10.458	3.216	3.414
Trošarine na bezalkoholna pića	8.238	4.044	-	-
Knjigovodstvena vrijednost prodane i rashodovane materijalne imovine	5.776	2.703	4.890	1.571
Otpis sirovina	3.638	1.975	3.341	1.975
Ostali troškovi	19.045	14.252	12.298	11.529
	101.054	95.166	70.563	75.583

BILJEŠKA 9 – NETO FINANCIJSKI RASHODI

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Financijski prihodi				
Prihodi od kamata	8.048	7.494	8.057	7.375
Prihod od prodaje ulaganja u dionice	-	2.280	-	991
Pozitivne tečajne razlike	7.168	15.205	5.795	14.492
Ukupno financijski prihodi	15.216	24.979	13.852	22.858
Financijski rashodi				
Troškovi kamata	(17.997)	(17.716)	(12.064)	(14.408)
Otpis ulaganja u dionice	(3.771)	(2.382)	(3.771)	(2.382)
Negativne tečajne razlike	(9.324)	(11.820)	(6.756)	(10.629)
Otpis potraživanja za kamate	(5.947)	(820)	(5.947)	(820)
Ukupno financijski rashodi	(37.039)	(32.738)	(28.538)	(28.239)
Neto financijski rashodi	(21.823)	(7.759)	(14.686)	(5.381)

BILJEŠKA 10 – POREZ NA DOBIT

Usklađenje poreznog troška Grupe prema računu dobiti i gubitka i oporezivanju zakonskom stopom prikazano je u sljedećoj tablici:

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Dobit prije oporezivanja	25.113	130.757	53.412	128.816
Porez na dobit po stopi od 20%	5.023	26.151	10.682	25.763
Neto porezno nepriznati rashodi	2.914	1.583	2.831	1.431
Utjecaj internih transakcija i gubitaka iz poslovanja	6.696	2.591	-	-
Porezna obveza	14.633	30.325	13.513	27.194
Stvarna stopa poreza na dobit	58,26%	23,19%	25,30%	21,11%

Stvarni porezni trošak izračunat je na osnovu individualnih poreznih prijava tvrtki Grupe, a ne na osnovi rezultata Grupe ili konsolidacijskih promjena. Zbog toga, efektivna porezna stopa Grupe razlikuje se od efektivne porezne stope pojedinih društva u Grupi.

BILJEŠKA 11 – MATERIJALNA
IMOVINA

GRUPA LURA	Zemljište	Zgrade	Postrojenja alati i oprema	Transportn a sredstva	Stado	Investicije u tijeku	Ukupno
<i>U tisućama kuna</i>							
Nabavna vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2001.	41.384	494.137	678.120	151.676	81.142	6.430	1.452.889
Povećanje	151	816	169	86	-	110.885	112.107
Prijenos	284	13.930	57.444	34.095	-	(105.753)	-
Prijenos na ulaganja u nekretnine (Bilješka 12)	(7.923)	(65.340)	-	-	-	-	(73.263)
Smanjenje	(546)	(2.727)	(30.433)	(12.494)	(25.967)	-	(72.167)
Stjecanja (Bilješka 31)	7.047	92.589	174.006	3.532	-	12.948	290.122
Stanje 31. prosinca 2002.	40.397	533.405	879.306	176.895	55.175	24.510	1.709.688
Ispravak vrijednosti							
Na dan 31. prosinca 2001.	-	219.444	441.844	115.856	60.653	-	837.797
Amortizacija	-	12.293	62.850	20.826	14.715	-	110.684
Prijenos na ulaganja u nekretnine (Bilješka 12)	-	(32.395)	-	-	-	-	(32.395)
Smanjenje	-	(1.541)	(27.134)	(12.188)	(25.966)	-	(66.829)
Stjecanja (Bilješka 31)	-	48.285	138.002	2.658	-	-	188.945
Na dan 31. prosinca 2002.	-	246.086	615.562	127.152	49.402	-	1.038.202
Sadašnja vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2001.	41.384	274.693	236.276	35.820	20.489	6.430	615.092
Na dan 31. prosinca 2002.	40.397	287.319	263.744	49.743	5.773	24.510	671.486

Dugotrajna imovina u neto knjigovodstvenoj vrijednosti 213.717 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2002. godine (31. prosinca 2001.: 186.244 tisuća kuna) založena je kao osiguranje za dugoročne i kratkoročne kredite. Na dan 31. prosinca 2002. godine plaćen je predujam za investicije u iznosu od 21.295 tisuća kuna (31. prosinca 2001.: 4.476 tisuća kuna)

BILJEŠKA 11 – MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

LURA d.d.	Zemljište	Zgrade	Postrojenja, strojevi i oprema	Transportna sredstva	Stado	Investicije u tijeku	Ukupno
<i>U tisućama kuna</i>							
Nabavna vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2001.	21.802	433.936	635.060	98.462	81.142	4.120	1.274.522
Povećanje	-	60	-	-	-	54.680	54.740
Prijenos s investicija u tijeku	284	7.848	23.007	16.547	-	(47.686)	-
Prijenos na ulaganja u nekretnine (Bilješka 12)	(4.966)	(56.723)	-	-	-	-	(61.689)
Smanjenja	(557)	(2.267)	(28.905)	(12.153)	(25.967)	-	(69.849)
Na dan 31. prosinca 2002.	<u>16.563</u>	<u>382.854</u>	<u>629.162</u>	<u>102.856</u>	<u>55.175</u>	<u>11.114</u>	<u>1.197.724</u>
Ispravak vrijednosti							
Na dan 31. prosinca 2001.	-	214.092	434.261	84.002	60.653	-	793.008
Amortizacija	-	9.936	55.452	9.604	14.715	-	89.707
Prijenos na ulaganja u nekretnine (Bilješka 12)	-	(31.864)	-	-	-	-	(31.864)
Smanjenja	-	(1.518)	(26.523)	(12.043)	(25.966)	-	(66.050)
Na dan 31. prosinca 2002.	<u>-</u>	<u>190.646</u>	<u>463.190</u>	<u>81.563</u>	<u>49.402</u>	<u>-</u>	<u>784.801</u>
Sadašnja vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2001.	<u>21.802</u>	<u>219.844</u>	<u>200.799</u>	<u>14.460</u>	<u>20.489</u>	<u>4.120</u>	<u>481.514</u>
Na dan 31. prosinca 2002.	<u>16.563</u>	<u>192.208</u>	<u>165.972</u>	<u>21.293</u>	<u>5.773</u>	<u>11.114</u>	<u>412.923</u>

Dugotrajna imovina u neto knjigovodstvenoj vrijednosti 172.787 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2002. godine (31. prosinca 2001.: 186.244 tisuća kuna) založena je kao osiguranje za dugoročne i kratkoročne kredite. Na dan 31. prosinca 2002. godine plaćen je predujam za investicije u iznosu od 17.446 tisuća kuna (31. prosinca 2001.: 3.501 tisuća kuna).

BILJEŠKA 11 – MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Materijalna imovina u najmu, gdje je Grupa najmoprimac prema ugovoru o financijskom najmu, uključuje sljedeće:

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Trošak – kapitalizirani financijski najmovi	25.355	25.355	25.355	25.355
Ispravak vrijednosti	(8.454)	(4.227)	(8.454)	(4.227)
Sadašnja vrijednost	16.901	21.128	16.901	21.128

BILJEŠKA 12 – ULAGANJA U NEKRETNINE

<i>U tisućama kuna</i>	Zemljište	Zgrade	Ukupno
GRUPA LURA			
Nabavna vrijednost			
Stanje 31. prosinca 2001.	7.009	5.453	12.462
Donos s materijalne imovine (Bilješka 11)	7.923	65.340	73.263
Smanjenje	(31)	(1.839)	(1.870)
Stanje 31. prosinca 2002.	14.901	68.954	83.855
Ispravak vrijednosti			
Stanje 31. prosinca 2001.	-	2.125	2.125
Amortizacija	-	1.452	1.452
Donos s materijalne imovine (Bilješka 11)	-	32.395	32.395
Smanjenje	-	(850)	(850)
Stanje 31. prosinca 2002.	-	35.122	35.122
Sadašnja vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2001.	7.009	3.328	10.337
Na dan 31. prosinca 2002.	14.901	33.832	48.733

BILJEŠKA 12 – ULAGANJA U NEKRETNINE (nastavak)

<i>U tisućama kuna</i>	<u>Zemljište</u>	<u>Zgrade</u>	<u>Ukupno</u>
LURA d.d.			
Nabavna vrijednost			
Stanje 31. prosinca 2001.	7.009	5.453	12.462
Donos s materijalne imovine (Bilješka 11)	4.966	56.723	61.689
Smanjenje	(31)	(1.839)	(1.870)
Stanje 31. prosinca 2002.	<u>11.944</u>	<u>60.337</u>	<u>72.281</u>
Ispravak vrijednosti			
Stanje 31. prosinca 2001.	-	2.125	2.125
Amortizacija	-	1.452	1.452
Donos s materijalne imovine (Bilješka 11)	-	31.864	31.864
Smanjenje	-	(850)	(850)
Stanje 31. prosinca 2002.	<u>-</u>	<u>34.591</u>	<u>34.591</u>
Sadašnja vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2001.	<u>7.009</u>	<u>3.328</u>	<u>10.337</u>
Na dan 31. prosinca 2002.	<u>11.994</u>	<u>25.746</u>	<u>37.690</u>

Ulaganja u nekretnine čini imovina koja se ne koristi u poslovne svrhe, a odnosi se na nekorištena zemljišta i građevinske objekte, zemljišta i građevinske objekte dane u najam, te one koje su namijenjene daljnjoj prodaji. Tržišna vrijednost ove imovine ne odstupa značajno od njezine pojedinačne knjigovodstvene vrijednosti na dan bilance.

BILJEŠKA 13 – NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>U tisućama kuna</i>	Goodwill	Patenti, licence i koncesije	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
GRUPA LURA				
Nabavna vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2001.	146.634	3.101	7.675	157.410
Povećanje	-	87	2.362	2.449
Smanjenja	-	-	(56)	(56)
Stjecanja (Bilješka 31)	8.397	-	299	8.696
Na dan 31. prosinca 2002.	155.031	3.188	10.280	168.499
Ispravak vrijednosti				
Na dan 31. prosinca 2001.	27.044	1.162	4.811	33.017
Amortizacija	14.663	619	1.317	16.599
Smanjenja	-	-	(56)	(56)
Stjecanja (Bilješka 31)	-	-	177	177
Na dan 31. prosinca 2002.	41.707	1.781	6.249	49.737
Sadašnja vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2001.	119.590	1.939	2.864	124.393
Na dan 31. prosinca 2002.	113.324	1.407	4.031	118.762

<i>U tisućama kuna</i>	Patenti, licence i koncesije	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
LURA d.d.			
Nabavna vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2001.	3.101	7.278	10.379
Povećanje	86	1.759	1.845
Smanjenja	-	(56)	(56)
Na dan 31. prosinca 2002.	3.187	8.981	12.168
Ispravak vrijednosti			
Na dan 31. prosinca 2001.	1.162	4.416	5.578
Amortizacija	619	1.228	1.847
Smanjenja	-	(56)	(56)
Na dan 31. prosinca 2002.	1.781	5.588	7.369
Sadašnja vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2001.	1.939	2.862	4.801
Na dan 31. prosinca 2002.	1.406	3.393	4.799

BILJEŠKA 14 – ULAGANJA U POVEZANA DRUŠTVA

Udjeli Društva u svakoj pojedinačnoj podružnici su kako slijedi:

Povezano društvo	Zemlja osnutka	Osnovna djelatnost
LURA d.o.o., Trzin	Slovenija	veleprodaja i maloprodaja proizvoda
LURA-Mljekara d.o.o., Livno (Mljekara-Livno)	Bosna i Hercegovina	proizvodnja mliječnih proizvoda, uvoz i izvoz
RALU d.o.o., Zagreb (RALU)	Hrvatska	prijevoz i distribucija proizvoda
LURA d.o.o., Sarajevo (LURA Sarajevo)	Bosna i Hercegovina	veleprodaja i maloprodaja proizvoda
LURA PIĆA d.o.o., Zagreb (LURA Pića)	Hrvatska	proizvodnja bezalkoholnih pića
AORA - ULAGANJA d.o.o., Zagreb	Hrvatska	usluge
Sloboda d.d. Osijek	Hrvatska	proizvodnja keksa i kruha

Društvo je isključivi vlasnik svih podružnica osim Slobode d.d., Osijek (74,33%). Svi udjeli nalaze se u redovnom kapitalu podružnica.

U lipnju 2002. Društvo je od većinskog vlasnika Grupe kupilo 100% dionica AORA-e (bivši Rajić Investments d.o.o.) za novčani iznos od 62.317 tisuće kuna. Na dan 1. siječnja 2003., AORA pripojena je Društvu (Bilješka 32).

U prosincu 2002. Društvo je kupilo 74,33% dionica Slobode d.d., Osijek (Bilješka 31).

Tijekom 2002. Društvo je povećalo kapital Mljekare Livno isplatom u naravi, tj. prijenosom novo kupljene, te korištene opreme u iznosu od 7.374 tisuće kuna.

BILJEŠKA 15 – ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Ulaganja u banke	2.251	333	38	333
Ulaganja u osiguravajuća društva	210	140	210	140
Ulaganja u ostala društva	749	4.515	747	4.515
	3.210	4.988	995	4.988

Pojedina ulaganja predstavljaju manje od 5% dioničkog kapitala društava.

BILJEŠKA 16 – DANI DUGOROČNI KREDITI

Dugoročni krediti sastoje se od kredita kako slijedi:

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Pridružena društva	-	-	2.387	3.699
Kooperanti	5.838	4.789	4.640	3.246
Djelatnici	3.722	730	1.686	499
	9.560	5.519	8.713	7.444
Manje: tekuće dospijeće (Bilješka 20)	(2.216)	(1.794)	(3.628)	(3.130)
	7.344	3.725	5.085	4.314

Grupa odobrava kredite u raznim oblicima svojim kooperantima (uglavnom kroz dostavu stada), kako bi potpomogla proizvodnju mlijeka. Prema ugovorima, kooperanti će kredite vratiti kroz isporuke određene količine mlijeka u razdoblju od jedne do tri godine.

BILJEŠKA 17 – ZALIHE

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Sirovine	36.878	35.859	22.777	28.463
Rezervni dijelovi i sitni inventar	22.870	20.585	17.396	17.042
Nedovršena proizvodnja	23.811	31.172	23.587	31.164
Gotovi proizvodi	44.996	33.778	28.730	22.182
Trgovačka roba	14.022	9.246	8.269	6.423
	142.577	130.640	100.759	105.274

Na dan bilance, zalihe gotovih proizvoda u iznosu od 11.410 tisuća kuna založene su kao osiguranje za kredite (31. prosinca 2001.: 11.305 tisuća kuna).

BILJEŠKA 18 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	LURA GROUP		LURA d.d.	
	2002	2001	2002	2001
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Potraživanja u zemlji	333.196	297.319	280.720	271.469
Potraživanja u inozemstvu	26.870	22.228	22.251	21.005
	360.066	319.547	302.971	292.474
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	(116.435)	(105.093)	(101.512)	(104.541)
	243.631	214.454	201.459	187.933

BILJEŠKA 19 – KRATKOTRAJNI DANI KREDITI

Struktura kratkotrajnih danih kredita je kako slijedi:

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Povezana društva	-	-	29.940	-
Kooperanti	5.108	4.362	5.108	4.362
Zaposlenici i ostalo	201	471	44	89
Depoziti	2.006	-	2.006	-
	7.315	4.833	37.098	4.451

Društvo odobrava kredite kooperantima za nabavku sirovina i materijala potrebnog za proizvodnju mlijeka (dodaci hrani, sjeme, gnojivo). Kooperanti će kredite otplaćivati u određenim količinama mlijeka tijekom razdoblja od jedne godine.

BILJEŠKA 20 – OSTALA TEKUĆA POTRAŽIVANJA

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Potraživanja od države	974	1.300	357	1.248
Potraživanja za pretporez	5.001	3.577	3.047	2.340
Unaprijed plaćeni porez na dobit	15.001	-	12.420	-
Predujmovi	1.371	1.153	614	873
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja (Bilješka 16)	2.216	1.794	3.628	3.130
Ostala potraživanja	1.680	2.420	565	973
	26.243	10.244	20.631	8.564

Potraživanja od države se odnose na premiju za mlijeko koju je Grupa isplatila kooperantima, a Grupa će se naplatiti od države.

BILJEŠKA 21 – KAPITAL I REZERVE

Temeljni kapital

Temeljni kapital Društva sastoji se od 3.000.000 upisanih redovnih dionica u nominalnoj vrijednosti od 100 kuna po dionici. Sve su dionice u cijelosti uplaćene.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju 5% visine temeljnog kapitala što nalaže Zakon o trgovačkim društvima. Zakonske rezerve nisu raspodjeljive.

Ostale rezerve

Ostale rezerve sastoje se od rezervi proizašlih iz revalorizacije materijalne imovine i kapitala prije pretvorbe (MSFI 29), i dobiti iz prethodnih razdoblja raspoređenih u rezerve, prenesenih iz prethodnih društava..

Dividende

Tijekom 2002. godine nije bilo objavljenih ni isplaćenih dividendi koje se odnose na dobit za 2001. godinu (2001: odobrene dividende koje se odnose na dobit za 2000. godinu iznose 26,90 kuna po dionici, što iznosi 80.700 tisuća kuna).

BILJEŠKA 22 – DUGOROČNI KREDITI

	Prosječne kamatne stope	GRUPA LURA		LURA d.d.	
		2002.	2001.	2002.	2001.
		<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Strani kreditori					
Kreditni od banaka i drugih institucija	4,62 %	8.413	12.497	8.413	12.497
Kreditni od drugih društava	4,21 %	11.316	14.298	8.043	14.298
Reprogramirani dug (Bilješka 23)		6.340	8.481	6.340	8.481
Ukupno strani kreditori		26.069	35.276	22.796	35.276
Domaći kreditori					
Kreditni od banaka i drugih institucija	4,85 %	260.904	209.465	130.392	104.263
Ukupno dugoročni krediti		286.973	244.741	153.188	139.539
Umanjeno: tekuća dospjeća		(68.694)	(30.722)	(49.932)	(29.083)
		218.279	214.019	103.256	110.456

Prosječna kamatna stopa predstavlja prosjek svih kreditnih stopa na dan 31. prosinca 2002. godine.

Kreditni su osigurani mjenicama, bankovnim garancijama, zadužnicama i određenim zalihama (Bilješka 17) te hipotekom na dugotrajnu imovinu (Bilješka 11).

Otplatni plan dugoročnih kredita za narednih pet godina je kako slijedi:

	GRUPA LURA	LURA d.d.
<i>U tisućama kuna</i>		
2003.	68.694	49.932
2004.	75.289	45.469
2005.	46.986	18.431
2006.	41.155	16.663
2007.	35.179	13.980
Poslije 2007.	19.670	8.713
	286.973	153.188

BILJEŠKA 23 – REPROGRAMIRANI DUG

Reprogramirani dug odnosi se na kredite naslijeđene raspadom bivše Jugoslavije. Zagrebačka banka je posrednik za ove kredite.

Tijekom 1996. godine postignut je sporazum između Republike Hrvatske i predstavnika vlada zemalja u kojima su kreditori registrirani, o reprogramiranju roka otplate preostalih dugova. Bilateralni ugovori koji se odnose na reprogramiranje još nisu potpisani.

Preostali dug sastoji se od 11 odvojenih kreditnih aranžmana denominiranih u američkim dolarima i u EUR-ima, koji dospijevaju u različitim razdobljima zaključno s 31. srpnjem 2010. godine. Prosječna kamatna stopa kreće se od LIBOR+0,5 % do LIBOR+0,81 %.

Temeljem navedenog slijedi prikaz nepodmirenih obveza Grupe koje se odnose na reprogramirani dug:

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Ukupno reprogramirani dug	6.340	8.481	6.340	8.481
Manje: tekuće dospijeće	(1.013)	(1.089)	(1.013)	(1.089)
Dugoročni dug	5.327	7.392	5.327	7.392

BILJEŠKA 24 – DUGOROČNE OBVEZE ZA NAJAM

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Dugoročni najam opreme	13.318	16.947	13.318	16.947
Umanjeno: tekuće dospijeće	(3.794)	(3.758)	(3.794)	(3.758)
Dugoročni dio	9.524	13.189	9.524	13.189

BILJEŠKA 25 – OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Dugoročna obveza prema bivšem vlasniku Lura Pića	-	4.228	-	-
Ostale dugoročne obveze	899	62	899	62
Ukupno ostale dugoročne obveze	899	4.290	899	62

BILJEŠKA 26 – KRATKOROČNI KREDITI

	Prosječne kamatne stope	GRUPA LURA		LURA d.d.	
		2002.	2001.	2002.	2001.
Kreditni od banaka i osiguravajućih društava	4,71 %	118.112	55.595	116.601	55.595
Kreditni od povezanih društava	2,00 %	-	-	60.000	5.400
Kreditni drugih društava	5,00 %	4.139	-	-	-
		122.251	55.595	176.601	60.995

Grupa ima mogućnost korištenja okvirnog kredita na svojem računu do iznosa od 7 milijuna kuna uz kamatnu stopu od 4,80%. Na dan bilance cjelokupni iznos kredita je bio neiskorišten. Krediti su osigurani mjenicama i hipotekom na dugotrajnom imovinom (Bilješka 11).

BILJEŠKA 27 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Dobavljači u zemlji	143.652	111.155	114.012	96.500
Dobavljači u inozemstvu	47.693	43.532	33.210	38.341
	191.345	154.687	147.222	134.841

BILJEŠKA 28 – OBRAČUNATE I OSTALE OBVEZE

	GRUPA LURA		LURA d.d.	
	2002.	2001.	2002.	2001.
	<i>U tisućama kuna</i>		<i>U tisućama kuna</i>	
Obveza za porez na dobit	-	11.200	-	10.148
Obveze za plaće	15.634	11.799	9.655	9.252
Porezi/doprinosi iz/na plaće	12.712	9.652	9.099	7.723
Obveza za predporez	103	3.741	-	3.103
Obračunate obveze za otpremnine	6.438	4.314	4.782	3.839
Ostale obračunate i druge obveze	12.427	9.110	6.942	4.812
Ukupno obračunate i druge obveze	47.314	49.816	30.478	38.877
Tekuće dospijeeće obveze prema bivšem vlasniku Lura Pića	4.228	12.688	-	-
	51.542	62.504	30.478	38.877

Obračun otpremnina

Rezerviranje za otpremnine odnose se na plan restrukturiranja Društva za djelatnike koji će biti otpušteni kao tehnološki višak i za one čiji će ugovori o radu biti raskinuti zbog drugih razloga.

Ostale obračunate i druge obveze

Ostale obračunate i druge obveze uključuju obračunate obveze za bonuse managementa, pružene a nefakturirane usluge, razne doprinose te ostale iznose.

BILJEŠKA 29 – MANJINSKI UDJELI

	<i>(U tisućama kuna)</i>
Na dan 1. siječnja 2002.	-
Stjecanja (Bilješka 31)	24.440
Na dan 31. prosinca 2002.	24.440

BILJEŠKA 30 – POTENCIJALNE I PREUZETE OBVEZE

Kapitalne obveze

Ugovorene investicije na dan bilance, a koje nisu priznate u financijskim izvještajima, iznose 29,8 milijuna kuna za Maticu i 36,2 milijun kuna za Grupu.

Sudski sporovi

Tijekom svog redovnog poslovanja Grupa je bila tuženik odnosno tužitelj u nekoliko sudskih sporova u tijeku. Prema mišljenju Uprave, Grupa predviđa da neće imati materijalnih gubitaka po ovim sporovima, te po tom osnovu nije učinila rezerviranja.

BILJEŠKA 31 – STJECANJA

Krajem 2002. godine, nakon zaključenja serije transakcija, koje su uključivale individualne male dioničare i Mepas d.o.o., Lura d.d. je stekla 74,332% dionica Slobode d.d. Osijek, (tvornica keksa i vafla), kao i određenu drugu imovinu, za ukupnu cijenu, uključujući sve troškove, od 79.174 tisuća kuna. Proizlazeći goodwill od 8.398 tisuća kuna biti će amortiziran tijekom sljedećih 10 godina.

Na kraju godine, učinak ovih transakcija na konsolidiranu bilancu Lure d.d., po značajnim bilančnim stavkama, a prije manjinskih udjela je kako slijedi:

	<u>(U tisućama kuna)</u>
Neto dugotrajna imovina	101.177
Ostala dugotrajna imovina	7.317
Dugoročne obveze	19.777
Neto obrtni kapital	<u>6.500</u>
Neto imovina	95.217

Uprava procjenjuje da je fer vrijednost neto imovine bila približna knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 2002. Ukoliko bude potrebno, goodwill će se uskladiti tijekom 2003., nakon provedbe formalnog vrednovanja stečene imovine. Zbog vremena nastanka transakcija nije bilo učinka na dobiti i gubitku u konsolidiranim izvještajima za 2002.

Nadalje, tijekom 2002. godine Društvo je od većinskog vlasnika Grupe kupilo 100% kapitala AORA-e za novčani iznos od 62.317 tisuća kuna. U 2002. godini ovo je jedina transakcija s povezanom strankom, isključujući transakcije unutar Grupe. Kupovna cijena predstavlja fer vrijednost, te se smatra sličnom transakcijom između neovisnih strana.

BILJEŠKA 32 – DOGAĐAJI NAKON DATUM BILANCE

Na dan 1. siječnja 2003. godine, AORA i LURA Pića pripojili su se u Društvo, prestavši time postojati kao odvojeni pravni subjekti.

Nakon datuma bilance, po zaključenoj javnoj ponudi, Grupa je stekla dodatnih 25,063% dionica Slobode d.d. Osijek za ukupni iznos od 17.611 tisuća kuna.

10 OPOREZIVANJE

Sljedeći sažetak poreznog tretmana vlasništva dionica temelji se na pozitivnim propisima Republike Hrvatske u vrijeme izrade ovog prospekta. Svaki vlasnik dionica upućuje se na savjetovanje sa svojim poreznim savjetnikom o poreznim posljedicama koje za njega mogu proizići iz vlasništva ili raspolaganja dionicama, uključivo primjenjivost i učinak domaćih i stranih poreznih propisa ili poreznih međunarodnih ugovora.

Zakoni i pravilnici kojima je regulirano oporezivanje pravnih i fizičkih osoba su Zakon o porezu na dobit (NN br. 127/00) i Pravilnik o porezu na dobit (NN br. 54/01) koji reguliraju oporezivanje dobiti domaćih i inozemnih pravnih osoba, a Zakon o porezu na dohodak (NN br. 127/00; NN br.150/03) i Pravilnik o porezu na dohodak (NN br. 54/01; NN br. 02/03) koji reguliraju oporezivanje dohotka domaćih i inozemnih fizičkih osoba.

Oporezivanje dividende

Sukladno zakonskim propisima prihod domaćih pravnih osoba od dividendi i udjela u dobiti podliježe oporezivanju. Međutim, dobit poreznog razdoblja istovremeno se i umanjuje za prihode od dividendi i udjela u dobiti pa je porezni učinak neutralan. Inozemne osobe koje nisu fizičke osobe obvezne su u Republici Hrvatskoj platiti porez na dobit po odbitku (withholding tax) na prihode koje ostvare od dividendi i udjela u dobiti, po stopi od 15% osim ako ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja što ga je Republika Hrvatska sklopila s državom rezidentnosti inozemne osobe za plaćanje poreza na dobit po odbitku nije utvrđena druga porezna stopa. Porez na dobit po odbitku u Republici Hrvatskoj, od bruto iznosa dividende, prema stopi propisanoj Zakonom ili stopi iz ugovora, obračunava, obustavlja i plaća isplatitelj dividende.

Dividende isplaćene domaćim i inozemnim fizičkim osobama u Republici Hrvatskoj oporezuje se, po odbitku, porezom na dohodak od kapitala po stopi od 15%. Ako je Republika Hrvatska sklopila ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja s državom rezidentnosti inozemne fizičke osobe, porez na dohodak od kapitala plaća se po odbitku prema stopi iz ugovora. Porez na dohodak od kapitala po odbitku u Republici Hrvatskoj od bruto iznosa dividende, obračunava, obustavlja i plaća isplatitelj dividende.

Domaće fizičke osobe uz porez na dohodak od kapitala plaćaju i prirez porezu na dohodak ukoliko je takva obveza utvrđena odlukama nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u mjestu prebivališta odnosno uobičajenog boravišta domaće fizičke osobe, a prema stopama propisanim tim odlukama.

Oporezivanje kapitalne dobiti

Kapitalna dobit u smislu ovog prospekta predstavlja prihod ostvaren prodajom dionice, u iznosu razlike između cijene po kojoj je dionica prodana i cijene po kojoj je ista dionica kupljena.

Kapitalna dobit od prodaje dionica koju ostvari domaća pravna osoba, porezni obveznik, oporezuje se porezom na dobit. Porez na dobit plaća se po stopi od 20%.

Prihod od prodaje dionica koji ostvare fizičke osobe, porezni obveznici u Republici Hrvatskoj, ne ulazi u poreznu osnovicu poreza na dohodak i stoga nije oporeziv, osim ako to nije djelatnost poreznog obveznika.

11 OPĆE INFORMACIJE

Odobrenje Prospekta

Ovaj prospekt sadrži sve podatke utvrđene zakonima i propisima Republike Hrvatske.

U skladu s Člankom 114., stavak 3., Zakona o tržištu vrijednosnih papira (NN br. 84/02), javno dioničko društvo dužno je prilikom uvrštenja dionica u Kotaciju javnih dioničkih društava objaviti skraćeni prospekt. Sukladno tome LURA je podnijela zahtjev za odobrenje prospekta Komisiji za vrijednosne papire. Isti je odobren 10. srpnja 2003. godine.

Uvrštenje svih dionica LURE u Kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze regulirano je Ugovorom o savjetovanju pri uvrštenju između LURE, kao Društva i Privredne banke Zagreb, kao Savjetnika pri uvrštenju.

Uvrštenje svih dionica LURE u Kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze

Sve redovne dionice LURE bit će uvrštene u Kotaciju javnih dioničkih društava na Zagrebačku burzu 16. srpnja 2003. godine pod oznakom LURA-R-A. Početak trgovanja dionicama LURE u Kotaciji javnih dioničkih društava očekuje se 17. srpnja 2003. godine.

Depozitorij, prijeboj i namira

Dionice LURE upisane su i vode se u Depozitoriju nematerijalnih vrijednosnih papira u Središnjoj depozitarnoj agenciji, Zagreb, Ksaver 200 pod ISIN oznakom HRLURARA0003.

U postupku trgovanja na Zagrebačkoj burzi SDA će, kao dio Usluga prijeboja i namire, unositi promjene u vlasničkim pozicijama koje su rezultat trgovanja na tržištu. Prijeboj i namira dionica za transakcije na Zagrebačkoj burzi izvršavat će se u roku četiri dana od dana transakcije (T+4).

Izjave

Za istinitost i potpunost informacija koje sadrži prospekt odgovaraju isključivo, Izdavatelj, osobe navedene u prospektu i druge osobe koje su se prospektom koristile za prikriivanje ili lažno prikazivanje materijalnih činjenica, neovisno o tome jesu li navedene u prospektu i je li prospekt ili nije odobrila Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske.

Potpisom ovog Prospekta članovi Uprave i Nadzornog odbora Izdavatelja daju slijedeću izjavu:

“Prema našem uvjerenju i u skladu sa svim našim saznanjima i podacima kojima raspoložemo, izjavljujemo da svi podaci iz ovog Prospekta čine cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Izdavatelja, prava sadržana u vrijednosnim papirima na koje se odnose te da činjenice koje bi mogle utjecati na potpunost i istinitost Prospekta nisu izostavljene.”

Dokumenti na uvid

Kopije sljedećih dokumenata mogu se dobiti na uvid u LURI d.d. Zagreb, Ulica Grada Vukovara 271, i kod Savjetnika pri uvrštenju Privredne banke Zagreb d.d., Zagreb Račkoga 6, za vrijeme redovnog radnog vremena, bilo koji dan u tjednu u razdoblju 30 dana od datuma ovog prospekta:

1. Statut LURE
2. Odluka o uvrštenju dionica LURE d.d. u Kotaciju javnih dioničkih društava Zagrebačke burze d.d.
3. Izvod iz sudskog registra
4. Rješenje Komisije za vrijednosne papire o odobrenju prospekta za uvrštenje LURE u Kotaciju javnih dioničkih društava
5. Revidirana financijska izvješća LURE za 2001. i 2002. godinu
6. Struktura dioničara na 31.03.2003. godine.

12 POTPISNICI PROSPEKTA

LURA d.d.

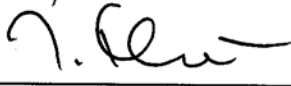
Uprava

Željko Perić
predsjednik Uprave

Nina Anđal
član Uprave

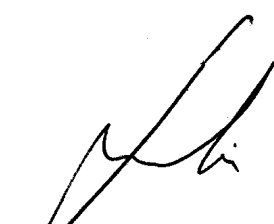

Ivica Kliček
član Uprave

Boris Teški
član Uprave

Nadzorni odbor⁵

Lyka Rajić
predsjednik Nadzornog odbora

⁵Napomena: Zbog zauzetosti ostalih članova Nadzornog odbora Prospekt je potpisan samo od strane Predsjednika Nadzornog odbora.

13 SUDIONICI UVRŠTENJA DIONICA LURE

Izdavatelj

LURA d.d.

Ulica Grada Vukovara 271
10 000 Zagreb
Tel.: +385 (1) 6169 700
Faks: +385 (1) 6169 788

Savjetnik pri uvrštenju

Privredna banka Zagreb d.d.

Račkoga 6
10 000 Zagreb
Tel.: +385 (1) 472 3008
Faks: +385 (1) 472 3262